

Bruxelles, 27. veljače 2025.
(OR. en)

6609/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0039(COD)**

**SIMPL 3
ANTICI 5
ECOFIN 219
EF 45
DRS 10
COMPET 96
FIN 249
COH 10
CODEC 180
ECB
EIB
ESM**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	27. veljače 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 87 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2023/956 u pogledu pojednostavnjenja i jačanja mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 87 final.

Priloženo.: COM(2025) 87 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.2.2025.
COM(2025) 87 final

2025/0039 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Uredbe (EU) 2023/956 u pogledu pojednostavnjenja i jačanja mehanizma za
ugljičnu prilagodbu na granicama**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2025) 58 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U svojem izvješću „Budućnost europske konkurentnosti” Mario Draghi naglasio je potrebu da Europa uspostavi regulatorno okruženje koje pospješuje konkurentnost i otpornost¹. U Izjavi iz Budimpešte o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti čelnici država i vlada EU-a pozvali su na pokretanje „revolucije za pojednostavljenje kojom bi se osigurao jasan, jednostavan i pametan regulatorni okvir za poduzeća i drastično smanjili administrativno i regulatorno opterećenje te obveze izvješćivanja, posebno za MSP-ove”². Više poduzeća i dionika izrazilo je zabrinutost zbog administrativnog opterećenja koje proizlazi iz niza akata EU-a, uključujući Uredbu (EU) 2023/956 o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama („Uredba o CBAM-u”)³.

U svojoj komunikaciji „Kompas konkurentnosti za EU” Komisija je potvrdila da će maksimalno raditi na pojednostavljenju kako bi se dogovoreni ciljevi politike ostvarili na najjednostavniji, najciljaniji, najučinkovitiji i najmanje opterećujući način. U svojoj komunikaciji naslovljenoj „Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavljenju” Komisija je utvrdila plan provedbe i pojednostavljenja kojim će se ostvariti brza i vidljiva poboljšanja za građane i poduzeća na terenu, za što je potrebno više od postupnog pristupa, prije svega ambicioznije mjere racionalizacije i pojednostavljenja EU-ovih, nacionalnih i regionalnih mjera⁴.

Administrativni zahtjevi, uključujući zahtjeve za izvješćivanje, imaju presudnu ulogu u osiguravanju pravilne provedbe i pravilnog praćenja zakonodavstva. Općenito se njihovi troškovi u velikoj mjeri kompenziraju koristima koje donose. Međutim, zahtjevi za izvješćivanje mogu i nerazmjerno opteretiti dionike, posebno mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća.

Ovim će se prijedlogom omogućiti pojednostavljenja i troškovno učinkovita poboljšanja Uredbe o CBAM-u, a da to ne utječe na postizanje ciljeva u tom području politike. Predložene mjere neće ugroziti okolišni cilj CBAM-a, nego će se omogućiti učinkovitiji CBAM, a glavna načela prema kojima je mehanizam oblikovan ostat će nepromijenjena.

Prijedlogom će se uvoznici robe u Uniju olakšati ispunjavanje obveza izvješćivanja u okviru CBAM-a zahvaljujući pojednostavljenju određenih zahtjeva za izvješćivanje u okviru CBAM-a koji se temelje na složenim izračunima i postupcima prikupljanja podataka, a koji bi otežali djelotvornu provedbu CBAM-a.

Osim toga, prijedlogom će se ojačati praćenje i nadzor CBAM-a. Time će se povećati sposobnost Komisije za obradu podataka i razmjenu relevantnih informacija s nacionalnim tijelima kako bi se osiguralo da se informacije koje dostavljaju dionici što bolje iskoriste. Komisija će tako moći bolje otkrivati rizike, a nacionalnim nadležnim tijelima omogućit će se da budu bolje osposobljena za poduzimanje odgovarajućih mjera, ako su potrebne.

¹ „Budućnost europske konkurentnosti”, rujan 2024.

² Izjava iz Budimpešte o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti, 8. studenog 2024.

³ Uredba (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L 130, 16.5.2023., str. 52., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

⁴ Upućivanje dodati prilikom objavljivanja.

Naposljetku, pojednostavnjenje mehanizma bit će i ključan čimbenik u prilog kasnijem proširenju područja primjene. Komisija će u drugoj polovini 2025. predstaviti sveobuhvatno izvješće o preispitivanju CBAM-a kako je predviđeno člankom 30. Uredbe o CBAM-u, čime će se utrti put mogućem proširenju područja primjene CBAM-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je prijedlog dio paketa mjera kojim se nastoji pojednostavniti zahtjeve za izvješćivanje sveobuhvatnim razmatranjem postojećih zahtjeva kako bi se procijenila njihova kontinuirana relevantnost i povećala njihova učinkovitost. Temelji se na postojećim pravilima iz Uredbe o CBAM-u, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2023/1773 od 17. kolovoza 2023. o utvrđivanju obveza izvješćivanja tijekom prijelaznog razdoblja⁵ i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/3210 od 18. prosinca 2024. o utvrđivanju pravila za CBAM registar⁶.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s ciljevima agende za bolju regulativu jer će se njime ojačati sposobnost Komisije za provedbu općeg nadzora CBAM-a i izbjeći troškovi (i za Komisiju i za subjekte koji dostavljaju informacije) koji bi inače nastali pri prikupljanju informacija drugim sredstvima.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlogom se izmjenjuje postojeća uredba. Stoga je pravna osnova prijedloga ista kao i pravna osnova izmijenjene Uredbe, odnosno članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) u području zaštite okoliša.

U skladu s člankom 191. i člankom 192. stavkom 1. UFEU-a Unija doprinosi ostvarivanju, među ostalim, sljedećih ciljeva: očuvanju, zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša, promicanju mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema okoliša, a osobito borbi protiv klimatskih promjena.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Uredbom o CBAM-u uspostavljen je zajednički jedinstveni okvir kojim se osigurava jednakovrijednost politike određivanja cijene ugljika koja se primjenjuje na unutarnjem tržištu EU-a i politike određivanja cijene ugljika koja se primjenjuje na uvoz.

Pojednostavnjenjima te uredbe predviđenima u ovom prijedlogu dodatno će se povećati pravna sigurnost i racionalizirati zahtjevi za izvješćivanje.

- **Proporcionalnost**

Pojednostavnjenjem administrativnih zahtjeva, uključujući zahtjeve za izvješćivanje, pojednostavnjuje se pravni okvir uvođenjem izmjena postojećih zahtjeva koje ne utječu na bit ciljeva politike. Prijedlog je stoga ograničen na izmjene koje su potrebne kako bi se smanjilo

⁵ Provedbena uredba Komisije (EU)2023/1773 od 17. kolovoza 2023. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU)2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obveza izvješćivanja za potrebe mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama tijekom prijelaznog razdoblja (SL L228, 15.9.2023., str. 94., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1773/oj).

⁶ Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3210 od 18. prosinca 2024. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU)2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu CBAM registra (SL 30.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3210/oj).

regulatorno opterećenje i osigurala učinkovitija usklađenost bez promjene sadržaja predmetnog zakonodavstva.

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovorâ. Proporcionalnost prijedloga ima mnoge važne aspekte.

Prvo, prepoznato je da uvoznici nailaze na teškoće pri ispunjavanju zahtjeva za izvješćivanje u okviru CBAM-a, dok s druge strane nadležna tijela država članica moraju obavljati važne zadaće nadzora. Taj će se problem ublažiti uvođenjem praga radi izuzimanja određenih uvoznika od obveza u okviru CBAM-a.

Drugo, za uvoznike obuhvaćene područjem primjene CBAM-a prijedlog sadržava izmjene zahtjeva za izvješćivanje koje su potrebne kako bi se smanjilo regulatorno opterećenje i osigurala usklađenost na učinkovitiji način.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlogom se zahtijeva izmjena Uredbe o CBAM-u. Njime se utvrđuju posebna pravila koja su potrebna kako bi se pojednostavnila primjena određenih odredaba Uredbe o CBAM-u, čije ciljeve nije moguće ostvariti donošenjem provedbenih mjera jer su za njihovo ostvarivanje potrebne izmjene temeljnih odredaba Uredbe o CBAM-u. To se odnosi na odstupanje *de minimis*, obveze izvješćivanja, izračun ugrađenih emisija i izračun financijske prilagodbe.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Prijedlog se temelji na iskustvu stečenom u provedbi Uredbe o CBAM-u od početka primjene mehanizma u njegovoj prijelaznoj fazi, odnosno od 1. listopada 2023.

- **Savjetovanja s dionicima**

Od početka primjene CBAM-a u njegovoj prijelaznoj fazi, odnosno od 1. listopada 2023., službe Komisije kontinuirano se savjetuju s dionicima u Uniji i trećim zemljama relevantnima za CBAM putem više komunikacijskih kanala. Službe Komisije obnovile su 2023. mandat stručne skupine za CBAM⁷, čija je zadaća pomagati službama Komisije u razvoju i provedbi CBAM-a, iskoristiti tehničko stručno znanje te razmjenjivati iskustva i primjere dobre prakse u provedbi CBAM-a.

Službe Komisije ujedno su 2023. pokrenule opsežnu komunikacijsku kampanju radi informiranja o CBAM-u, među ostalim i u trećim zemljama, objašnjavanja pravila i pružanja korisnih savjeta o tome kako bi relevantni dionici (kao što su uvoznici, proizvođači iz trećih zemalja, nacionalna tijela) mogli provoditi CBAM. Ta komunikacijska kampanja temeljila se na javno dostupnim internetskim seminarima koji su se održavali uživo na nekoliko jezika EU-a. Na *web*-stranici o CBAM-u na raspolaganje su stavljeni korisni materijali⁸: ciljani materijali za e-učenje, pitanja i odgovori, smjernice (prevedeno i na službene jezike koji nisu službeni jezici EU-a).

⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=hr&groupID=3927>

⁸ https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_hr

Komisija je također bila u redovitom kontaktu s nacionalnim tijelima nadležnima za CBAM kako bi s njima raspravljala o raznim pitanjima povezanim s provedbom CBAM-a radi poboljšanja njegova funkcioniranja i djelotvornosti.

Komisija je 6. veljače 2025. bila domaćin dana savjetovanja na visokoj razini s najvažnijim dionicima kako bi ispitala glavne ideje iz zakonodavnog paketa o pojednostavnjenju ciljanih politika, uključujući CBAM, te prikupila doprinose i povratne informacije prije njegova donošenja 26. veljače 2025.

Službe Komisije su na temelju tih mjera i opetovanih javnih sastanaka s relevantnim predstavnicima poduzeća iz Unije i trećih zemalja prikupile dovoljno povratnih informacija od dionika za donošenje najboljih mjera za postizanje cilja prijedloga: pojednostavnjenja složenih pravila o izvješćivanju kako bi se smanjilo regulatorno opterećenje i osiguralo učinkovito uvođenje CBAM-a, a da se istodobno održi njegov okolišni i klimatski cilj.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Prijedlog je razrađen nakon postupka internog preispitivanja postojećih obveza izvješćivanja i temelji se na iskustvu u provedbi povezanog zakonodavstva, uključujući podatke prikupljene iz izvješća u okviru CBAM-a na tromjesečnoj osnovi koje su dostavili deklaranti. Budući da je to jedan od koraka u procesu kontinuirane procjene zahtjeva za izvješćivanje koji proizlaze iz zakonodavstva Unije, preispitivanje takvog opterećenja i njegova učinka na dionike nastaviti će se u budućnosti.

- **Procjena učinka**

Prijedlog se odnosi na ciljane izmjene Uredbe o CBAM-u radi pojednostavnjenja određenih njezinih zahtjeva, uključujući zahtjeve za izvješćivanje. Glavne mjere temelje se na iskustvu u provedbi te uredbe i navedenih povezanih provedbenih akata. Predloženim ciljanim izmjenama osigurava se učinkovitija i djelotvornija provedba postojećeg mehanizma.

Ovom prijedlogu priložen je analitički dokument, radni dokument službi Komisije „Prema jednostavnijem i djelotvornijem mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama”⁹. Analitički dokument temelji se na analizi provedenoj u izvornoj procjeni učinka provedenoj 2021. te ju dopunjuje.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

U procjeni učinka iz 2021. priloženoj zakonodavnom prijedlogu o CBAM-u¹⁰ Komisija je zaključila da bi, s obzirom na to da se CBAM prvotno primjenjivao na uvoz odabranih osnovnih materijala i njihovih proizvoda, prvenstveno bila zahvaćena velika poduzeća, ali da bi u praksi CBAM doveo do relativno viših troškova usklađivanja za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) u usporedbi s velikim poduzećima obuhvaćenima područjem primjene CBAM-a, npr. onima koja uvoze robu obuhvaćenu CBAM-om iznad odstupanja.

Na temelju iskustva u provedbi CBAM-a u njegovoj prijelaznoj fazi i procjene povratnih informacija dionika od 1. listopada 2023. postalo je jasno da su za CBAM potrebne dvije vrste glavnih pojednostavnjenja: šire odstupanje od zahtjeva u okviru CBAM-a za uvoznike vrlo

⁹ XXX.

¹⁰ SWD(2021) 643 final.

malih količina robe obuhvaćene CBAM-om i skup pojednostavnjenja za ostale uvoznike robe obuhvaćene CBAM-om kako bi se olakšala njihova usklađenost s administrativnim zahtjevima.

Očekuje se da će se predloženim pojednostavnjenjem približno 90 % uvoznika izuzeti od obveza u okviru CBAM-a, uz zadržavanje više od 99 % ugrađenih emisija u okviru područja primjene CBAM-a, čime će se zadržati usmjerenost mehanizma na okolišne ciljeve.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela, posebno ona priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Njime se posebno pridonosi cilju visoke razine zaštite okoliša u skladu s načelom održivog razvoja, kako je utvrđeno člankom 37. Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog neće utjecati na proračun EU-a. Njegov je učinak procijenjen u izvještaju o financijskim i digitalnim aspektima zakonodavnog prijedloga priloženom ovom prijedlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Budući da se prijedlogom izmjenjuje Uredba o CBAM-u, on ne sadržava dodatne planove provedbe i mehanizme praćenja, evaluacije i izvješćivanja uz one postojeće u okviru Uredbe.

Međutim, važno je podsjetiti da će Komisija nastaviti osiguravati uspostavu mehanizama za praćenje i evaluaciju funkcioniranja CBAM-a, uključujući njegovu provedbu u slučaju izbjegavanja mjera, i evaluirati ga s obzirom na glavne ciljeve politike. S obzirom na to da je CBAM jedan od prijedloga politike u okviru paketa „Spremni za 55 %”, koji je Komisija donijela u srpnju 2021.¹¹, praćenje i evaluacija provodit će se u skladu s drugim politikama iz tog paketa.

Komisija će pratiti način provedbe CBAM-a za potrebe svoje analize te će redovito izvješćivati Europski parlament i Vijeće o primjeni Uredbe o CBAM-u. U okviru tog izvješćivanja Komisija će predložiti moguće izmjene kako bi se poboljšalo njegovo funkcioniranje, prikupiti potrebne informacije za moguće dodatno proširenje područja primjene CBAM-a, među ostalim na drugu robu koja bi mogla biti izložena riziku od izmještanja emisija ugljika, kao što su proizvodi na kraju proizvodnog lanca. Ta bi izvješća trebala sadržavati i procjenu učinka CBAM-a na izmještanje emisija ugljika, među ostalim u vezi s izvozom, te njegove gospodarske, okolišne, socijalne i teritorijalne učinke u cijeloj Uniji.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Prijedlog sadržava dvije vrste pojednostavnjenja.

Prvo, uvoznici malih količina robe obuhvaćene CBAM-om, na koje otpadaju vrlo male količine ugrađenih emisija uvezenih u Uniju i u većini su slučajeva MSP-ovi i pojedinci, bit će izuzeti od obveza u okviru CBAM-a. Za te uvoznike administrativno opterećenje koje proizlazi iz usklađenosti s obvezama u okviru CBAM-a znatno premašuje korist za okoliš i za provedbu regulatornih zahtjeva. Razlog tome je kombinacija (i) neznatnog udjela ugrađenih emisija u svoj njihovoj robi obuhvaćenoj CBAM-om koja se uvozi u Uniju i (ii) nemogućnosti

¹¹ COM(2020) 690 final.

nacionalnih tijela da provode pravila zbog velikog broja uvoznika malih količina robe obuhvaćene CBAM-om.

Drugo, prijedlog sadržava skup pojednostavnjenja za uvoznike robe obuhvaćene CBAM-om iznad praga radi olakšavanja njihove usklađenosti sa zahtjevima za izvješćivanje. Posebno se prijedlogom pojednostavnjuju i racionaliziraju postupak izdavanja ovlaštenja za nacionalna nadležna tijela i Komisiju, postupci prikupljanja podataka od proizvođača iz trećih zemalja do ovlaštenih CBAM deklaranata, izračun ugrađenih emisija za određenu robu, pravila za verifikaciju emisija, izračun financijske obveze ovlaštenih CBAM deklaranata tijekom godine uvoza u EU i zahtjevi ovlaštenih CBAM deklaranata u pogledu cijena ugljika plaćenih u trećim zemljama u kojima se roba proizvodi.

Člankom 1. stavkom 1. izmjenjuje se odstupanje od obveza u okviru CBAM-a uvođenjem novog praga mase kako je utvrđeno u novom Prilogu VII. Uredbi o CBAM-u radi izuzimanja uvoznika vrlo malih količina robe.

Člankom 1. stavkom 2. izmjenjuju se definicije uvoznika i operatora kako bi se olakšali zahtjevi za izvješćivanje.

Članak 1. stavak 3. i članak 1. stavak 4. točka (b) proizlaze iz utvrđivanja novog praga za pravila povezana s ovlaštenjem koje uvoznici moraju ishoditi za uvoz robe iznad tog praga te se u tim odredbama predviđa mogućnost da ovlašteni CBAM deklaranti, koji su i dalje pravno odgovorni za svoje obveze u okviru CBAM-a, u CBAM registru tehnički delegiraju zahtjeve za izvješćivanje trećim stranama kako bi se olakšala usklađenost.

Člankom 1. stavkom 4. točkom (a) mijenja se godišnji rok za podnošenje godišnje CBAM deklaracije.

Člankom 1. stavkom 4. točkom (c) uvodi se mogućnost da ovlašteni CBAM deklaranti zatraže cijenu ugljika plaćenu u trećoj zemlji koja nije zemlja podrijetla.

Člankom 1. stavkom 4. točkom (d) i člankom 1. stavkom 6. izmjenjuju se pravila o verifikaciji emisija kako bi se obveza verifikacije ugrađenih emisija primjenjivala samo na stvarne vrijednosti.

Člankom 1. stavkom 5. izmjenjuje se izračun ugrađenih emisija u slučaju relevantnih ulaznih materijala (prekursora).

Člankom 1. stavkom 7. uvodi se mogućnost da ovlašteni CBAM deklaranti upotrebljavaju zadane cijene ugljika koje je izračunala i stavila na raspolaganje Komisija te da zatraže uračunavanje cijene ugljika plaćene u trećim zemljama koje nisu zemlja podrijetla robe.

Člankom 1. stavkom 8. olakšavaju se obveze izvješćivanja uvođenjem više izmjena portala uspostavljenog u skladu s člankom 10. radi registracije operatora i postrojenja u trećim zemljama.

Člankom 1. stavkom 9. uspostavlja se registracija akreditiranih verifikatora kako bi mogli pristupiti CBAM registru i obavljati određene relevantne zadaće radi olakšavanja obveza izvješćivanja.

Člankom 1. stavkom 10. jačaju se ovlasti koje države članice daju svojem nacionalnom nadležnom tijelu za izvršavanje dužnosti i odgovornosti povezanih s CBAM-om.

Članak 1. stavak 11. i članak 1. stavak 13. proizlaze iz izmjena uvedenih ovim prijedlogom za zahtjeve koji se primjenjuju na CBAM registar, analizu rizika i praćenje.

Člankom 1. stavkom 12. pojednostavnjuje se savjetovanje s drugim nadležnim tijelima i Komisijom kako bi se smanjilo prekomjerno administrativno opterećenje.

Člankom 1. stavkom 14. utvrđuje se da će se CBAM certifikati početi prodavati u veljači 2027. kako bi se otklonile znatne nesigurnosti povezane s godinom 2026., koja je prva godina nakon isteka prijelaznog razdoblja, te se pojednostavnjuje razmjena informacija između CBAM registra i zajedničke središnje platforme.

Članak 1. stavci 15. i 18. proizlaze iz premještanja prodaje certifikata u 2027. za utvrđivanje financijske prilagodbe za 2026.

Člankom 1. stavkom 16. utvrđuje se da se od 2027. pojednostavnjuje izračun očekivanih financijskih obveza tijekom godine uvoza koji provode ovlašteni CBAM deklaranti.

Člankom 1. stavkom 17. izmjenjuje se ograničenje ponovne kupnje kako bi se olakšao način na koji ovlašteni CBAM deklarant može upravljati svojom financijskom obvezom u okviru CBAM-a i uzima se u obzir promjena godišnjeg roka za podnošenje CBAM deklaracije.

Člankom 1. stavkom 19. izmjenjuje se opseg informacija koje se razmjenjuju s carinskim tijelima, nadležnim tijelima i Komisijom kako bi se uzelo u obzir uvođenje odstupanja.

Člankom 1. stavcima 20. i 22. uvode se pravila i razmjena informacija o praćenju odstupanja.

Člankom 1. stavkom 21. uvodi se mogućnost da nadležna tijela prilagode sankciju na temelju relevantnih činjenica i okolnosti te se uzima u obzir novo odstupanje.

Člankom 1. stavkom 23. izmjenjuju se ovlasti koje su suzakonodavci dali Komisiji za donošenje delegiranih akata s obzirom na pojednostavnjenja iz ovog prijedloga.

Člankom 1. stavkom 24. dopunjuje se Komisijino izvješćivanje suzakonodavaca primjenom odstupanja kako je izmijenjeno ovim prijedlogom.

Člankom 1. stavkom 25. izmjenjuje se popis robe obuhvaćene CBAM-om kako bi se izuzele nekalcinirane kaolinske gline.

Člankom 1. stavkom 26. na popis robe obuhvaćene CBAM-om za koju se pri izračunu ugrađenih emisija uzimaju u obzir samo izravne emisije dodaje se električna energija.

Člankom 1. stavkom 27. izmjenjuje se Prilog IV. Uredbi (EU) 2023/956 kako bi se izuzeli ulazni materijali koji podliježu sustavu EU-a za trgovanje emisijama ili sustavu određivanja cijena ugljika koji je u potpunosti povezan sa sustavom EU-a za trgovanje emisijama.

Člankom 1. stavkom 28. uvodi se novi Prilog VII. kako bi se utvrdio prag iz članka 1. stavka 1. točke (b).

Naposljetku, prilozi sadržavaju više pojednostavnjenja izračuna ugrađenih emisija kako bi se olakšale obveze izvješćivanja, primjerice u slučaju zadanih vrijednosti ili prekursora proizvedenih u EU-u.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU) 2023/956 u pogledu pojednostavnjenja i jačanja mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹²,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U prijelaznom razdoblju, koje je započelo 1. listopada 2023., Komisija prikuplja podatke i informacije o provedbi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama („CBAM”), kako je predviđeno Uredbom (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, među ostalim u okviru analize tromjesečnih izvješća koja dostavljaju deklaranti koji izvješćuju. Na temelju prikupljenih informacija i razmjena informacija s dionicima, među ostalim u okviru stručne skupine za CBAM, utvrđene su mogućnosti za pojednostavnjenje i poboljšanje CBAM-a. Unija je predana osiguravanju nesmetanog uvođenja CBAM-a u razdoblju nakon prijelaznog razdoblja koje počinje 1. siječnja 2026.
- (2) Na temelju stečenog iskustva i podataka prikupljenih u prijelaznom razdoblju utvrđeno je da s obzirom na distribuciju uvoznika robe obuhvaćene CBAM-om u Uniju, velika većina ugrađenih emisija u takvoj robi otpada na mali udio uvoznika. Odstupanje koje se primjenjuje na uvoz robe zanemarive vrijednosti iz članka 23. Uredbe (EZ) br. 1186/2009 (pošiljke vrijednosti manje od 150 EUR) čini se nedovoljnim da bi se osiguralo da se CBAM primjenjuje na uvoznike razmjerno njihovu učinku na emisije obuhvaćene Uredbom (EU) 2023/956. Za te uvoznike malih količina robe ispunjavanje obveza izvješćivanja u okviru CBAM-a i financijskih obveza moglo bi biti nepotrebno opterećujuće. Nadalje, Komisija je u okviru paketa za carinsku reformu iz 2023.

¹² SL C , , str. .¹³ SL C , , str. .¹⁴ Uredba (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L 130, 16.5.2023., str. 52., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

predložila uklanjanje tog odstupanja¹⁵. Stoga bi trebalo uvesti novo odstupanje kako bi se uvoznike malih količina u smislu mase robe obuhvaćene CBAM-om izuzelo od obveza u okviru CBAM-a, a da se istodobno održi okolišni cilj tog mehanizma i njegov kapacitet za postizanje njegova klimatskog cilja.

- (3) U Uredbu (EU) 2023/956 trebalo bi uvesti novi prag koji se temelji na godišnjoj kumulativnoj masi po uvozniku, čime bi se osiguralo da se više od 99 % emisija zadrži u području primjene. Riječ je o pouzdanom i ciljanom pristupu jer točno odražava povezanost CBAM-a s okolišem tako što se za utvrđivanje praga uzimaju u obzir sve uvezene emisije tijekom određenog razdoblja. Njime se ujedno otklanja rizik od izbjegavanja mjera umjetnim razdvajanjem pošiljaka od strane jednog uvoznika.
- (4) Prag na temelju mase koji odražava prosječni intenzitet emisija količine uvezene robe u okviru CBAM-a bolje bi odražavao klimatski cilj CBAM-a. Jedan prag na temelju mase koji bi se kumulativno primjenjivao na svu robu obuhvaćenu CBAM-om u sektorima željeza i čelika, aluminijske, gnojiva i cementa koju uvoznici uvoze tijekom kalendarske godine najjednostavnije je rješenje za uvoznike jer neće morati pribaviti niti dostaviti dodatne podatke uz one navedene u carinskoj deklaraciji, čime se znatno smanjuje administrativno opterećenje povezano s CBAM-om za te uvoznike. Utvrđivanjem razine praga od 50 tona velika većina uvoznika bit će izuzeta od obveza iz Uredbe (EU) 2023/956, a istodobno će se više od 99 % ugrađenih emisija zadržati u okviru područja primjene CBAM-a. Kako bi se utvrdio prag, trebalo bi uvesti novi Prilog VII.
- (5) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, u Uredbi (EU) 2023/956 trebalo bi odrediti glavna načela za utvrđivanje praga, među ostalim tako da se osigurava da gotovo sve ugrađene emisije ostanu obuhvaćene područjem primjene CBAM-a. Uredbom (EU) 2023/956 trebalo bi predvidjeti i mogućnost ponovnog izračuna praga na temelju ažuriranih prosječnih intenziteta emisija uvezene robe ili znatnih promjena u strukturama trgovine ili praksi izbjegavanja mjera koje utječu na obuhvaćenost ugrađenih emisija područjem primjene CBAM-a.
- (6) Kako bi se osiguralo da je odstupanje dovoljno ciljano, ono bi se trebalo primjenjivati na uvoznika. Od neizravnog carinskog zastupnika, zbog prirode njegove djelatnosti i povezanih obveza na temelju Uredbe (EU) 2023/956, uvijek bi trebalo zahtijevati da ishodi ovlaštenje.
- (7) Nadležna tijela i Komisija trebali bi, na temelju informacija o carini, pratiti količine uvezene robe radi procjene usklađenosti s pragom. Kako bi nadležna tijela mogla donijeti utemeljenu odluku, carinska tijela i Komisija trebali bi nadležnim tijelima staviti na raspolaganje potrebne informacije i podatke. Ako nadležno tijelo zaključi da je uvoznik premašio prag, tu informaciju trebalo bi priopćiti carinskim tijelima koja potom ne bi trebala dopustiti daljnji uvoz robe tom uvozniku do kraja kalendarske godine ili dok taj uvoznik ne dobije status ovlaštenog CBAM deklaranta.
- (8) Ako uvoznik očekuje da će premašiti godišnji prag ili namjerava uvoziti robu nakon što premaši prag, uvoznik bi trebao podnijeti zahtjev za ovlaštenje u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2023/956. Za uvoznike kojima ovlaštenje nije izdano prije nego što su premašili prag trebale bi se primjenjivati sankcije za cjelokupnu uvezenu robu u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/956. Plaćanje sankcije u skladu s

¹⁵ Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2658/87 u pogledu uvođenja pojednostavnjenog tarifnog postupanja za prodaju robe na daljinu i Uredbe (EZ) br. 1186/2009 u pogledu ukidanja praga oslobođenja od carina (COM(2023) 259 final).

člankom 26. stavkom 2. te uredbe trebalo bi osloboditi uvoznika obveze podnošenja CBAM deklaracije i predaje CBAM certifikata.

- (9) Kako bi se osiguralo da definicija uvoznika obuhvaća sve relevantne carinske postupke, potrebno ju je izmijeniti kako bi se obuhvatio pojednostavnjeni carinski postupak u kojem se podnosi samo obrazac za zaključenje postupka u skladu s člankom 175. stavkom 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446¹⁶.
- (10) Kako bi se postigla ravnoteža između učinkovitosti postupka davanja ovlaštenja i profila rizičnosti podnositelja zahtjeva, postupak savjetovanja trebao bi biti neobavezan za nadležno tijelo. Postupak savjetovanja trebao bi nadležnom tijelu omogućiti da se savjetuje s drugim nadležnim tijelima i Komisijom kad se to smatra potrebnim na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva i carinskih informacija koje su stavljene na raspolaganje u CBAM registru.
- (11) Kako bi se osigurala dodatna fleksibilnost, ovlašteni CBAM deklaranti trebali bi moći delegirati podnošenje CBAM deklaracije trećoj strani. Ovlašteni CBAM deklarant trebao bi i dalje biti odgovoran za podnošenje CBAM deklaracije. Kako bi se osigurali potrebno delegiranje i pristup, ta treća strana trebala bi imati određene tehničke vjerodajnice, pri čemu bi, među ostalim, trebala imati registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta (EORI) i poslovni nastan u državi članici.
- (12) Ovlašteni CBAM deklaranti dužni su podnijeti svoju godišnju CBAM deklaraciju i predati odgovarajući broj certifikata do 31. svibnja godine koja slijedi nakon godine uvoza. Kako bi se ovlaštenim CBAM deklarantima omogućila fleksibilnost u ispunjavanju obveza, kasniji datum podnošenja omogućio bi ovlaštenim CBAM deklarantima više vremena za prikupljanje potrebnih informacija, osiguravanje da ugrađene emisije verificira akreditirani verifikator i kupnju odgovarajućeg broja CBAM certifikata. Datum poništenja CBAM certifikata trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi.
- (13) Ugrađene emisije određene robe od aluminija i čelika koja je trenutačno obuhvaćena područjem primjene CBAM-a prvenstveno su određene ugrađenim emisijama ulaznih materijala (prekursora), dok su emisije koje nastaju tijekom faza proizvodnje te robe obično relativno niske. To su postupci završne obrade koji se provode u zasebnim postrojenjima koja nisu obuhvaćena sustavom EU-a za trgovanje emisijama („ETS EU-a”) kako je predviđeno Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷, osim u slučaju integriranih postrojenja. Ugrađene emisije tih procesa proizvodnje trebalo bi izuzeti iz granica sustava izračuna emisija.
- (14) Ako ulazni materijali (prekursori) već podliježu ETS-u EU-a ili sustavu određivanja cijena ugljika koji je u potpunosti povezan s ETS-om EU-a, ugrađene emisije tih prekursora ne bi se trebale uzimati u obzir pri izračunu ugrađenih emisija za složenu robu.
- (15) Ovlašteni CBAM deklaranti dužni su podnijeti godišnju CBAM deklaraciju koja sadržava izračun ugrađenih emisija na temelju zadanih vrijednosti ili stvarnih vrijednosti koje su verificirali akreditirani verifikatori. Komisija će izračunati i staviti

¹⁶ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L343, 29.12.2015., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

¹⁷ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L275, 25.10.2003., str. 32., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

na raspolaganje zadane vrijednosti. Stoga bi se verifikacija ugrađenih emisija trebala primjenjivati samo na stvarne vrijednosti.

- (16) Informacije prikupljene u prijelaznom razdoblju pokazuju da deklaranti koji izvješćuju teško mogu dobiti tražene informacije o cijeni ugljika koja je već stvarno plaćena u trećoj zemlji. Kako bi se olakšao odbitak cijene ugljika, Komisija bi, ako je to moguće, trebala utvrditi prosječnu godišnju cijenu ugljika izraženu u EUR/tCO₂e stvarno plaćene cijene ugljika na temelju najboljih dostupnih podataka iz pouzdanih javno dostupnih informacija te informacija koje su dostavile treće zemlje, među ostalim na konzervativnoj osnovi.
- (17) Ovlašteni CBAM deklaranti mogu zatražiti smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati u skladu s cijenom ugljika koja je već stvarno plaćena u zemlji podrijetla za deklarirane ugrađene emisije. Budući da se cijena ugljika može platiti u trećoj zemlji koja nije zemlja podrijetla uvezene robe, takva bi cijena ugljika također trebala biti prihvatljiva za odbitak.
- (18) Kako bi se poboljšala pouzdanost podataka o emisijama sadržanih u CBAM registru i olakšalo dostavljanje podataka, akreditiranim verifikatorima trebao bi biti dopušten pristup CBAM registru radi verifikacije ugrađenih emisija na zahtjev operatora iz trećih zemalja. Osim toga, matičnim društvima ili povezanim poduzećima tih operatora trebalo bi dopustiti pristup CBAM registru u svrhu registracije i razmjene relevantnih podataka u ime operatora koji se nadzire. Od operatora bi trebalo zahtijevati da navedu registarski broj poduzeća ili djelatnosti kako bi se osigurala njihova identifikacija.
- (19) Kako bi se potaknula provedba Uredbe (EU) 2023/956 na nacionalnoj razini, države članice trebale bi osigurati da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti za obavljanje svojih dužnosti.
- (20) Kako bi se ovlaštenim CBAM deklarantima omogućilo dovoljno vremena da se pripreme za usklađivanje s izmijenjenim obvezama na temelju Uredbe (EU) 2023/956, države članice trebale bi 2027. početi prodavati CBAM certifikate za emisije ugrađene u robu uvezenu tijekom 2026. Cijena CBAM certifikata koji su kupljeni 2027. i odgovaraju emisijama ugrađenima u robu uvezenu u EU 2026. trebala bi odražavati cijene emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a 2026.
- (21) Obveza ovlaštenih CBAM deklaranta da osiguraju da broj CBAM certifikata na njihovu računu u CBAM registru na kraju svakog tromjesečja odgovara najmanje 80 % emisija ugrađenih u robu koju su uvezli od početka godine nije dovoljno prilagođena očekivanoj financijskoj prilagodbi. Stoga je potrebno i smanjiti omjer s 80 % na 50 % i integrirati besplatnu dodjelu emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a. Nadalje, ovlašteni CBAM deklarant trebao bi se moći osloniti na informacije podnesene u CBAM deklaraciji prethodne godine za istu robu i treće zemlje.
- (22) Ograničenje ponovne kupnje također bi trebalo točnije uskladiti s brojem CBAM certifikata koje ovlašteni CBAM deklaranti moraju kupiti tijekom godine uvoza.
- (23) Budući da se CBAM certifikati poništavaju bez naknade, na kraju radnog dana nije potrebna razmjena informacija između zajedničke središnje platforme i CBAM registra.
- (24) Pri primjeni sankcija nadležna tijela trebala bi moći uzeti u obzir posebne okolnosti kao što su namjerno ili nepažljivo ponašanje deklaranta. Time bi se omogućilo smanjenje iznosa sankcije u slučaju manjih ili nenamjernih pogrešaka.
- (25) CBAM se primjenjuje na određenu robu s višom razinom emisija ugljika uvezenu u Uniju. Popis robe obuhvaćene CBAM-om u Prilogu I. Uredbi (EU) 2023/956 uključuje

„[o]stale kaolinske gline” na popisu cementne robe. Iako su kalcinirane kaolinske gline proizvodi s višom razinom emisija ugljika, to nije slučaj kad je riječ o nekalciniranim kaolinskim glinama. Nekalcinirane kaolinske gline stoga bi trebalo izuzeti iz područja primjene CBAM-a.

- (26) U Prilogu II. Uredbi (EU) 2023/956 navodi se roba za koju bi pri izračunu ugrađenih emisija trebalo uzeti u obzir samo izravne emisije. Za robu koja nije navedena u tom prilogu trebalo bi uzeti u obzir i izravne i neizravne emisije. Budući da neizravne emisije nisu relevantne za proizvodnju električne energije, električnu energiju trebalo bi dodati na popis robe u tom prilogu.
- (27) Osim toga, potrebno je pojednostavniti načine utvrđivanja zadanih vrijednosti ako pouzdani podaci za zemlju izvoznicu nisu dostupni za određenu vrstu robe. U takvim slučajevima, kako bi se spriječilo izmještanje emisija ugljika, zadanu vrijednost trebalo bi utvrditi na razini prosječnog intenziteta emisija deset zemalja izvoznica s najvećim intenzitetom emisija za koje su dostupni pouzdani podaci, što je primjeren prosjek za održavanje okolišnog cilja CBAM-a. To ne dovodi u pitanje mogućnost prilagodbe tih zadanih vrijednosti na temelju značajki specifičnih za regiju u skladu s točkom 7. Priloga IV. CBAM-u.
- (28) Kako bi se izmijenili određeni elementi Uredbe (EU) 2023/956 koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenom praga iz Priloga VII. toj uredbi, prema potrebi, kako je utvrđeno u skladu s člankom 2. stavkom 3.a te uredbe. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva* od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- *Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva, Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).
- (29) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, to jest pojednostavnjenje određenih obveza i jačanje mehanizma koji je Unija uspostavila radi sprečavanja rizika od izmještanja emisija ugljika, a time i smanjenje globalnih emisija ugljika, nego se zbog njihova opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (30) Uredbu (EU) 2023/956 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2023/956

Uredba (EU) 2023/956 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., ova se Uredba ne primjenjuje na robu koja se premješta ili upotrebljava u kontekstu vojnih aktivnosti u skladu s člankom 1. točkom 49. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446*.

*Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L343, 29.12.2015., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).”;

(b) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Odstupajući od stavaka 1. i 2., uvoznici, uključujući ovlaštene CBAM deklarante, izuzimaju se od obveza na temelju ove Uredbe ako roba navedena u Prilogu I., osim električne energije i vodika, kumulativno po kalendarskoj godini ne premašuje prag na temelju mase utvrđen u točki 1. Priloga VII.

Pragom utvrđenim u točki 1. Priloga VII. osigurava se da najmanje 99 % emisija ugrađenih u uvezenu robu i prerađene proizvode u skladu s člankom 2. stavcima 1. i 2. nije obuhvaćeno odstupanjem iz prvog podstavka.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene praga mase utvrđenog u Prilogu VII. kako bi se uzele u obzir bitna promjena prosječnog intenziteta emisija robe koja se upotrebljava za izračun praga utvrđenog u točki 1. Priloga VII. ili znatne promjene u strukturi trgovine robom, uključujući prakse izbjegavanja tog praga kako je navedeno u članku 27. stavku 2. točki (b).”;

2. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 15. zamjenjuje se sljedećim:

„15. „uvoznik” znači osoba koja podnosi carinsku deklaraciju za puštanje robe u slobodni promet ili obrazac za zaključenje postupka u skladu s člankom 175. stavkom 5. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 u svoje ime i za svoj račun ili, ako carinsku deklaraciju podnosi neizravni carinski zastupnik u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 952/2013, osoba za čiji se račun takva deklaracija podnosi;

(b) točka 31. zamjenjuje se sljedećim:

„31. „operator” znači svaka osoba koja upravlja postrojenjem u trećoj zemlji ili ga nadzire, uključujući matično društvo koje nadzire postrojenje u trećoj zemlji;”;

3. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaki uvoznik s poslovnim nastanom u državi članici prije uvoza robe na carinsko područje Unije podnosi zahtjev za dodjelu statusa ovlaštenog CBAM deklaranta („zahtjev za ovlaštenje”).

Neizravni carinski zastupnik podnosi zahtjev za ovlaštenje ako je uvoznik imenovao neizravnog carinskog zastupnika u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 952/2013 i neizravni carinski zastupnik pristane djelovati kao ovlašteni CBAM deklarant, među ostalim ako se na tog uvoznika primjenjuje odstupanje u skladu s člankom 2. stavkom 3.a.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Uvoznik podnosi zahtjev za ovlaštenje u skladu sa stavkom 1. ako očekuje da će premašiti prag utvrđen u točki 1. Priloga VII.”;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako uvoznik nema poslovni nastan u državi članici, neizravni carinski zastupnik podnosi zahtjev za dodjelu statusa ovlaštenog CBAM deklaranta, među ostalim ako se na tog uvoznika primjenjuje odstupanje u skladu s člankom 2. stavkom 3.a.”;

(d) u stavku 5. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) procijenjenu novčanu vrijednost, količinu robe koju je uvezao na carinsko područje Unije prema vrsti robe i informacije o državama članicama uvoza, za kalendarsku godinu tijekom koje je podnesen zahtjev i za sljedeću kalendarsku godinu.”;

(e) umeće se sljedeći stavak 7.a:

„7.a Ovlašteni CBAM deklarant može delegirati podnošenje CBAM deklaracija iz članka 6. osobi koja djeluje u ime i za račun tog deklaranta. Ovlašteni CBAM deklarant i dalje je odgovoran za ispunjavanje obveza koje se odnose na ovlaštene CBAM deklarante iz ove Uredbe.”;

4. članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Do 31. kolovoza svake godine, te prvi put 2027. za godinu 2026., svaki ovlašteni CBAM deklarant, koristeći se CBAM registrom iz članka 14., podnosi CBAM deklaraciju za prethodnu kalendarsku godinu.”

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

2. CBAM deklaracija sadržava sljedeće informacije:

(a) ukupnu količinu svake vrste robe uvezene tijekom prethodne kalendarske godine, izraženu u megavatsatima za električnu energiju i u tonama za drugu robu, uključujući uvezenu robu ispod praga utvrđenog u točki 1. Priloga VII.;

(b) ukupne ugrađene emisije u robi iz točke (a) ovog stavka, izražene u tonama emisija CO₂e po megavatsatu električne energije ili, za drugu robu, u tonama emisija CO₂e po toni svake vrste robe, izračunane u skladu s člankom 7. i verificirane, ako se upotrebljavaju stvarne emisije, u skladu s člankom 8.;

(c) ukupni broj CBAM certifikata koje treba predati, koji odgovara ukupnim ugrađenim emisijama iz točke (b) ovog stavka nakon smanjenja koje treba primijeniti zbog cijene ugljika plaćene u trećoj zemlji u skladu s člankom 9. i potrebne prilagodbe kako bi se odrazio opseg besplatne dodjele emisijskih jedinica u okviru EU sustava trgovanja emisijama u skladu s člankom 31.;

(d) ako je primjenjivo, preslike verifikacijskih izvješća koje su izdali akreditirani verifikatori, u skladu s člankom 8. i Prilogom VI.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u vezi sa standardnim formatom CBAM deklaracije, što uključuje detaljne informacije za svako postrojenje i zemlju podrijetla ili drugu treću zemlju i vrstu robe koje treba navesti kako bi se potkrijepili ukupni iznosi iz stavka 2. ovog članka, posebno u pogledu ugrađenih emisija, plaćene cijene ugljika, zadane cijene ugljika, u vezi s postupkom za podnošenje CBAM deklaracije putem CBAM registra te u vezi s mehanizmima za predaju CBAM certifikata na koje se upućuje u stavku 2. točki (c) ovog članka, u skladu s člankom 22. stavkom 1., posebno u pogledu postupka i odabira certifikata koje treba predati koji provodi ovlašteni CBAM deklarant. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29. stavka 2.”;

5. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ovlašteni CBAM deklarant vodi evidenciju o informacijama potrebnima za izračun ugrađenih emisija u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu V. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se verifikatorima akreditiranim u skladu s člankom 18. omogućilo, ako je primjenjivo, da verificiraju ugrađene emisije u skladu s člankom 8. i Prilogom VI. te kako bi se Komisiji i nadležnom tijelu omogućilo da preispitaju CBAM deklaraciju u skladu s člankom 19. stavkom 2.”;

(b) u stavku 7. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) primjenu elemenata metoda za izračun utvrđenih u Prilogu IV., što uključuje utvrđivanje granica sustava procesa proizvodnje, ograničeno na granice sustava procesa proizvodnje obuhvaćene EU sustavom trgovanja emisijama, i relevantnih ulaznih materijala (prekursora), faktora emisije, vrijednosti stvarnih emisija i zadanih vrijednosti za pojedino postrojenje i njihove primjene na pojedinačnu robu, te utvrđivanje metoda za osiguravanje pouzdanosti podataka na temelju kojih se utvrđuju zadane vrijednosti, uključujući razinu detaljnosti podataka, te uključujući dodatno utvrđivanje robe koja se smatra „jednostavnom robom” i „složenom robom” za potrebe točke 1. Priloga IV. U tim provedbenim aktima utvrđuju se i elementi dokaza kojima se dokazuje da su ispunjeni kriteriji navedeni u točkama 5. i 6. Priloga IV. potrebni za opravdanje uporabe stvarnih emisija za električnu energiju potrošenu u procesima proizvodnje robe za potrebe stavka 2.”;

6. u članku 8. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako se ugrađene emisije utvrđuju na temelju stvarnih emisija, ovlašteni CBAM deklarant osigurava da ukupne ugrađene emisije deklarirane u CBAM deklaraciji podnesenoj u skladu s člankom 6. verificira verifikator akreditiran u skladu s člankom 18., na temelju načela verifikacije utvrđenih u Prilogu VI.”;

7. članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Cijena ugljika plaćena u trećoj zemlji

1. Ovlašteni CBAM deklarant može u CBAM deklaraciji zatražiti da se smanji broj CBAM certifikata koje treba predati kako bi se u obzir uzela cijena ugljika plaćena u trećoj zemlji za deklarirane ugrađene emisije. Smanjenje se može zatražiti samo ako je cijena ugljika stvarno plaćena u trećoj zemlji. U tom se slučaju uzima u obzir svaki

rabat ili drugi oblik naknade dostupan u toj zemlji koji bi doveo do smanjenja te cijene ugljika.

2. Ovlašteni CBAM deklarant vodi evidenciju o dokumentaciji koja je potrebna kako bi se dokazalo da se na deklarirane ugrađene emisije u trećoj zemlji primjenjivala cijena ugljika koja je stvarno plaćena kako je navedeno u stavku 1. Ovlašteni CBAM deklarant posebno čuva dokaze koji se odnose na rabat ili drugi dostupni oblik naknade, posebno upućivanja na relevantno zakonodavstvo te zemlje. Informacije sadržane u toj dokumentaciji ovjerava osoba koja je neovisna o ovlaštenom CBAM deklarantu i o tijelima treće zemlje. U dokumentaciji se nalaze ime i informacije za kontakt te neovisne osobe. Ovlašteni CBAM deklarant također čuva dokaze o stvarnom plaćanju cijene ugljika.

3. Ovlašteni CBAM deklarant vodi evidenciju iz stavka 2. do kraja četvrte godine nakon godine u kojoj je CBAM deklaracija podnesena ili je trebala biti podnesena.

3.a Odstupajući od stavaka 1., 2. i 3., ako se cijena ugljika koja je stvarno plaćena u trećoj zemlji za deklarirane ugrađene emisije ne može utvrditi, ovlašteni CBAM deklarant može u CBAM deklaraciji zatražiti da se smanji broj CBAM certifikata koje treba predati kako bi se u obzir uzela ta cijena ugljika za deklarirane ugrađene emisije na temelju godišnje zadane cijene ugljika. U tom se slučaju uzima u obzir svaki rabat ili drugi oblik naknade dostupan u toj zemlji koji bi doveo do smanjenja te zadane cijene ugljika. Smanjenje se može zatražiti samo ako je cijena ugljika utvrđena prema pravilima primjenjivima u trećoj zemlji i ako se za tu treću zemlju može utvrditi godišnja zadana cijena ugljika, među ostalim na konzervativnoj osnovi.

Komisija od 2027. može za treće zemlje u kojima su uspostavljena pravila o određivanju cijene ugljika utvrditi i objaviti metodologiju određivanja zadane cijene ugljika te u CBAM registru iz članka 14. objaviti zadane cijene ugljika za te treće zemlje na temelju najboljih dostupnih podataka iz pouzdanih javno dostupnih informacija i informacija koje su dostavile te treće zemlje. U tom se slučaju uzima u obzir svaki rabat ili drugi oblik naknade dostupan u toj zemlji koji bi doveo do smanjenja te zadane cijene ugljika.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata koji se odnose na konverziju prosječne godišnje cijene ugljika koja je stvarno plaćena u skladu sa stavkom 1. te godišnjih zadanih cijena ugljika za treće zemlje u skladu sa stavkom 3.a u odgovarajuće smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati. Ti se akti odnose i na konverziju cijene ugljika u stranoj valuti u eure prema prosječnom godišnjem deviznom tečaju, tražene dokaze o stvarnom plaćanju cijene ugljika, primjere svih relevantnih rabata ili drugih oblika naknade iz stavka 1., kvalifikacije neovisne osobe iz stavka 2. ovog članka i uvjete za utvrđivanje neovisnosti te osobe. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29. stavka 2.”;

8. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Registracija operatora i postrojenja u trećim zemljama

1. Na zahtjev operatora postrojenja koje se nalazi u trećoj zemlji Komisija registrira informacije o tom operatoru i njegovu postrojenju u CBAM registar iz članka 14.

2. Zahtjev za registraciju iz stavka 1. sadržava sljedeće informacije koje nakon registracije treba unijeti u CBAM registar:
- (a) ime, adresu, registarski broj poduzeća ili djelatnosti, informacije za kontakt operatora i, ako je primjenjivo, subjekta koji ga nadzire, uključujući njegovo matično društvo, zajedno s popratnim dokumentima;
 - (b) lokaciju svakog postrojenja, uključujući punu adresu i geografske koordinate izražene u obliku zemljopisne dužine i širine sa šest decimala;
 - (c) glavnu gospodarsku djelatnost postrojenja;
3. Komisija obavještuje operatora o registraciji u CBAM registar. Registracija vrijedi pet godina od datuma obavješćivanja operatora postrojenja o registraciji.
4. Operator bez odgode obavještuje Komisiju o svim promjenama informacija iz stavka 2. koje nastanu nakon registracije, a Komisija ažurira relevantne informacije u CBAM registru.
5. Operator je dužan:
- (a) utvrditi ugrađene emisije izračunane u skladu s metodama utvrđenima u Prilogu IV., prema vrsti robe proizvedene u postrojenju iz stavka 1. ovog članka;
 - (b) osigurati da ugrađene emisije iz točke (a) ovog stavka verificira verifikator akreditiran na temelju članka 18. u skladu s načelima verifikacije utvrđenima u Prilogu VI.;
 - (c) čuvati primjerak izvješća o verifikaciji i evidenciju o informacijama potrebnima za izračun emisija ugrađenih u robu, u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu V., tijekom razdoblja od četiri godine nakon obavljanja verifikacije te, prema potrebi, primjerak dokumentacije potrebne za dokazivanje da se na deklarirane ugrađene emisije u trećoj zemlji primjenjivala cijena ugljika koja je stvarno plaćena do kraja četvrte godine nakon godine u kojoj je neovisna osoba ovjerila informacije sadržane u toj dokumentaciji u skladu s člankom 9. stavkom 2.;
 - (d) prema potrebi utvrditi cijenu ugljika plaćenu u trećoj zemlji u skladu s člankom 9. i dostaviti popratnu dokumentaciju i dokaze.
6. Evidencija iz stavka 5. točke (c) ovog članka mora biti dovoljno detaljna kako bi se omogućila verifikacija ugrađenih emisija u skladu s člankom 8. i Prilogom VI. te kako bi se u skladu s člankom 19. mogla preispitati CBAM deklaracija koju je podnio ovlašteni CBAM deklarant kojem su relevantne informacije otkrivene u skladu sa stavkom 7. ovog članka.
7. Operator može ovlaštenom CBAM deklarantu otkriti informacije o verifikaciji ugrađenih emisija i o cijeni ugljika plaćenju u trećoj zemlji iz stavka 5. ovog članka. Ovlašteni CBAM deklarant ima pravo upotrijebiti te otkrivene informacije kako bi ispunio obvezu iz članka 8.
8. Operator može u bilo kojem trenutku zatražiti da ga se izbriše iz CBAM registra. Komisija na takav zahtjev i nakon što o tome obavijesti nadležna tijela briše operatora i briše informacije o tom operatoru i o njegovu postrojenju iz CBAM registra, pod uvjetom da te informacije nisu potrebne za preispitivanje podnesenih CBAM deklaracija. Nakon što dotičnom operatoru pruži mogućnost da bude saslušan i nakon što se savjetuje s relevantnim nadležnim tijelima, Komisija može izbrisati informacije iz registra i ako utvrdi da informacije o tom operatoru više nisu točne. Komisija obavještuje nadležna tijela o takvim brisanjima iz registra.”;

9. umeće se sljedeći članak 10.a:

„Članak 10.a

Registracija akreditiranih verifikatora

1. Ako se akreditacija dodjeljuje u skladu s člankom 18., akreditirani verifikator podnosi zahtjev za registraciju u CBAM registru nadležnom tijelu države članice u kojoj nacionalno akreditacijsko tijelo ima poslovni nastan. Zahtjev za registraciju podnosi se u roku od dva mjeseca od dodjele akreditacije. Nadležno tijelo unosi informacije o akreditiranim verifikatorima u CBAM registar.
 2. Zahtjev za registraciju iz stavka 1. sadržava barem sljedeće informacije koje nakon registracije treba unijeti u CBAM registar:
 - (a) ime i jedinstveni akreditacijski broj verifikatora;
 - (b) područja primjene akreditacije relevantna za CBAM;
 - (c) zemlju u kojoj verifikator ima poslovni nastan;
 - (d) datum akreditacije i datum isteka potvrda o akreditaciji relevantnih za CBAM;
 - (e) sve informacije o administrativnim mjerama uvedenima verifikatoru relevantnima za CBAM;
 - (f) preslike potvrda o akreditaciji.
 3. Nadležno tijelo obavješćuje verifikatora o registraciji u CBAM registar.
 4. Akreditirani verifikator obavješćuje nadležno tijelo o svim promjenama informacija iz stavka 2. koje nastanu nakon registracije. Nadležno tijelo osigurava da su relevantne informacije propisno ažurirane u CBAM registru.
 5. Verifikator verificira ugrađene emisije u CBAM registru na zahtjev operatora u skladu s člankom 10. stavkom 5. točkom (b).
 6. Nadležno tijelo briše verifikatora iz CBAM registra ako verifikator više nije akreditiran u skladu s člankom 18. ili ako verifikator nije ispunio obvezu utvrđenu u stavku 4. Nadležno tijelo obavješćuje Komisiju i druga nadležna tijela o brisanju iz registra. Nadležno tijelo briše informacije o tom akreditiranom verifikatoru iz CBAM registra pod uvjetom da te informacije nisu potrebne za preispitivanje podnesenih CBAM deklaracija.”;
10. članak 11. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. prvom podstavku dodaje se sljedeća rečenica:
„Svaka država članica osigurava da imenovano tijelo ima sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih funkcija i dužnosti na temelju ove Uredbe.”;
 - (b) dodaje se sljedeći stavak 3.:
„3. Na zahtjev Komisije nadležna tijela Komisiji dostavljaju informacije o provedbi ove Uredbe. Komisija može upotrijebiti te informacije za izvješće u skladu s člankom 30. stavkom 6.”;
11. članak 14. mijenja se kako slijedi:
- (a) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. CBAM registar u posebnom odjeljku registra sadržava informacije o operatorima i postrojenjima u trećim zemljama koji su registrirani u skladu s člankom 10. stavkom 2. i informacije o akreditiranim verifikatorima koji su registrirani u skladu s člankom 10.a.

4. Informacije u CBAM registru iz stavaka 2. i 3. povjerljive su, uz iznimku imena, adresa, registarskih brojeva poduzeća ili djelatnosti, informacija za kontakt operatora, lokacije postrojenja u trećim zemljama i informacija o akreditiranim verifikatorima iz članka 10.a stavka 2. Operator može odlučiti da njegovo ime, adresa, registarski broj poduzeća ili djelatnosti, informacije za kontakt i lokacija postrojenja ne budu dostupni javnosti. Komisija javne informacije u CBAM registru stavlja na raspolaganje u interoperabilnom formatu.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Komisija donosi provedbene akte o infrastrukturi i posebnim procesima i postupcima CBAM registra, uključujući analizu rizika iz članka 15., elektroničke baze podataka koje sadržavaju informacije iz stavaka 2. i 3. ovog članka, postupke i tehničke vjerodajnice za izvršavanje delegiranja iz članka 5. stavka 7.a, podatke o računima u CBAM registru iz članka 16., prijenos informacija o prodaji i ponovnoj kupnji CBAM certifikata u CBAM registar iz članka 20. i unakrsnu provjeru informacija iz članka 25. stavka 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29. stavka 2.”;

12. članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim podstavcima:

„Prije dodjele statusa ovlaštenog CBAM deklaranta nadležno tijelo može se putem CBAM registra savjetovati s relevantnim nadležnim tijelima ili Komisijom o ispunjavanju potrebnih uvjeta i kriterija za donošenje pozitivne odluke. Savjetovanje se provodi u roku propisanom za predmetnu odluku i ne smije trajati dulje od 15 kalendarskih dana.

Postupak savjetovanja može se primijeniti i za potrebe ponovne procjene i praćenja odluke.”;

(b) u stavku 8. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prije opoziva statusa ovlaštenog CBAM deklaranta nadležno tijelo ovlaštenom CBAM deklarantu daje mogućnost da bude saslušan. Nadležno tijelo može se putem CBAM registra savjetovati s relevantnim nadležnim tijelima ili Komisijom o uvjetima i kriterijima za opoziv. Savjetovanje ne smije trajati dulje od 15 kalendarskih dana.”;

(c) u stavku 10. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) posebne rokove, opseg i format postupka savjetovanja iz stavaka 1. i 8. ovog članka.”;

13. u članku 19. stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija olakšava i razmjenu informacija s nadležnim tijelima o otkrivenim prijevaram aktivnostima, o zaključcima na temelju članka 25.a i o sankcijama izrečenima u skladu s člankom 26.”;

14. članak 20. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Od 1. veljače 2027. država članica ovlaštenim CBAM deklarantima s poslovnim nastanom u toj državi članici prodaje CBAM certifikate na zajedničkoj središnjoj platformi.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Informacije o prodaji i ponovnoj kupnji CBAM certifikata na zajedničkoj središnjoj platformi prenose se u CBAM registar na kraju svakog radnog dana.”

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 28. kojima se ova Uredba dopunjuje dodatnim utvrđivanjem vremenskog okvira, upravljanja i drugih aspekata povezanih s upravljanjem prodajom i ponovnom kupnjom CBAM certifikata, čime se nastoji postići koherentnost s postupcima iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2830*.

*Delegirana uredba Komisije (EU)2023/2830 od 17. listopada 2023. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem pravila o vremenskom rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova (SL L, 2023/2830, 20.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2830/oj).”;

15. članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

Komisija izračunava cijenu CBAM certifikata kao prosjek zaključnih cijena emisijskih jedinica u okviru EU sustava trgovanja emisijama na dražbovnoj platformi, u skladu s postupcima utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/2830, za svaki kalendarski tjedan.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Odstupajući od stavka 1., Komisija za 2026. izračunava cijenu CBAM certifikata koja odgovara ugrađenim emisijama deklariranim u skladu s člankom 6. stavkom 2. točkom (b), a za 2027. kao tromjesečni prosjek zaključnih cijena emisijskih jedinica u okviru EU sustava trgovanja emisijama na dražbovnoj platformi, u skladu s postupcima utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/2830, za tromjesečje uvoza robe kojem te emisije odgovaraju.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata o primjeni metodologije, predviđene u stavcima 1. i 1.a, za izračun cijene CBAM certifikata te o praktičnim mehanizmima za objavu te cijene. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29. stavka 2.”;

16. članak 22. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Do 31. kolovoza svake godine, te prvi put 2027. za godinu 2026., ovlašteni CBAM deklarant putem CBAM registra predaje broj CBAM certifikata koji odgovara ugrađenim emisijama deklariranim u skladu s člankom 6. stavkom 2. točkom (c) i verificiranim u skladu s člankom 8. za kalendarsku godinu koja prethodi predaji.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Od prvog tromjesečja 2027. ovlašteni CBAM deklarant osigurava da broj CBAM certifikata na njegovu računu u CBAM registru na kraju svakog tromjesečja odgovara

najmanje 50 % ugrađenih emisija u svoj robu koju je uvezao od početka kalendarske godine, uzimajući u obzir prilagodbu za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica iz članka 31., pri čemu se taj broj utvrđuje s obzirom na bilo što od sljedećeg:

(a) zadane vrijednosti u skladu s metodama utvrđenima u Prilogu IV. bez marže iz odjeljka 4.1. tog priloga;

(b) broj CBAM certifikata predanih u skladu sa stavkom 1. za kalendarsku godinu koja prethodi predaji, pod uvjetom da se carinska deklaracija za uvoz robe odnosi na istu robu prema oznaci KN i zemlje podrijetla kao i CBAM deklaracija podnesena za prethodnu kalendarsku godinu.”;

(c) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a. Ovlašteni CBAM deklarant ispunjava obvezu utvrđenu u stavku 2. na kraju tromjesečja ako premaši prag utvrđen u Prilogu VII.”;

17. članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugom podstavku druga rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Ovlašteni CBAM deklarant zahtjev za ponovnu kupnju podnosi do 30. [studenog] svake godine tijekom koje su CBAM certifikati predani.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Broj CBAM certifikata kupljenih tijekom kalendarske godine koji se mogu ponovno kupiti kako je navedeno u stavku 1. ograničen je na ukupan broj CBAM certifikata potrebnih za ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 22. stavku 2. tijekom te kalendarske godine.”;

(c) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a. Odstupajući od stavka 2., broj CBAM certifikata koji odgovara ugrađenim emisijama deklariranim 2027. u skladu s člankom 6. stavkom 2. za 2026. koji nisu predani u skladu s člankom 22. stavkom 1. podliježe ponovnoj kupnji iz stavka 1. tek 2027.”;

18. članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom stavku druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija 1. listopada svake godine poništava sve CBAM certifikate koji su kupljeni tijekom godine prije prethodne kalendarske godine i koji su ostali na računu ovlaštenog CBAM deklaranta u CBAM registru. Ti CBAM certifikati poništavaju se bez naknade.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Odstupajući od prvog stavka, Komisija 1. [prosina] 2027. poništava sve CBAM certifikate koji odgovaraju ugrađenim emisijama deklariranim 2027. u skladu s člankom 6. stavkom 2. za 2026. Ti CBAM certifikati poništavaju se bez naknade.”;

19. članak 25. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Te informacije uključuju EORI broj ili oblik identifikacije deklariran u skladu s člankom 6. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 i ime, adresu i informacije za kontakt uvoznika ili ovlaštenog CBAM deklaranta te broj CBAM računa ovlaštenog

CBAM deklaranta, osmeroznamenkastu oznaku KN robe, količinu, zemlju podrijetla, datum carinske deklaracije i carinski postupak.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija informacije iz stavka 2. ovog članka priopćuje nadležnom tijelu države članice u kojoj ovlašteni CBAM deklarant ili uvoznik ima poslovni nastan te za svakog CBAM deklaranta unakrsno provjerava te informacije s podacima u CBAM registru u skladu s člankom 14.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Carinska tijela mogu, u skladu s člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 952/2013, Komisiji i nadležnom tijelu države članice koja je dodijelila status ovlaštenog CBAM deklaranta ili nadležnom tijelu države članice u kojoj uvoznik ima poslovni nastan priopćiti povjerljive informacije koje su carinska tijela dobila tijekom obavljanja svojih dužnosti ili koje su carinskim tijelima pružene na povjerljivoj osnovi.”;

20. umeće se sljedeći članak 25.a:

„Članak 25.a

Praćenje i provedba praga utvrđenog u točki 1. Priloga VII.

1. Nadležna tijela i Komisija prate uvoz robe navedene u Prilogu I. i odgovarajući prag utvrđen u točki 1. Priloga VII.

Komisija s nadležnim tijelima periodično i automatski razmjenjuje informacije potrebne za praćenje uvoznika u CBAM registru.

2. Ako Komisija na temelju preliminarne procjene smatra da je uvoznik premašio prag, nadležnom tijelu države članice u kojoj uvoznik ima poslovni nastan priopćuje informacije na kojima se temelji preliminarne procjena.

Nadležno tijelo može od uvoznika, carinskih tijela ili Komisije zatražiti dokumentaciju s dokazima potrebnima za procjenu je li uvoznik premašio prag.

3. Ako nadležno tijelo zaključi da je uvoznik premašio prag, o toj odluci obavješćuje uvoznika. Odluka mora uključivati razloge za odluku i informacije o pravu na žalbu, sankcije primijenjene u skladu s člankom 26. stavkom 2. i zahtjev za podnošenje, prema potrebi, zahtjeva za ovlaštenje u skladu s člankom 5. Nadležno tijelo o odluci obavješćuje i carinska tijela i Komisiju putem CBAM registra.

Podnošenje žalbe ne suspendira provedbu osporavane odluke.

4. Pri donošenju zaključka o tome je li uvoznik premašio prag u skladu sa stavkom 3., nadležno tijelo ne uzima u obzir praksu ili postupak ili niz praksi i postupaka koji su uspostavljeni, a čija je glavna svrha ili jedna od glavnih svrha ne premašiti prag i koji se stoga, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, smatraju neautentičnima.

Praksa ili postupak ili niz praksi i postupaka smatraju se neautentičnima ako nisu uspostavljeni zbog valjanih poslovnih razloga koji odražavaju gospodarsku stvarnost. Svi uvoznici uključeni u takvu praksu ili postupak zajednički su odgovorni za sankciju primijenjenu u skladu s člankom 26. stavkom 2.

U takvim slučajevima nadležno tijelo smatra da je uvoznik sudjelovao u teškoj povredi ove Uredbe u smislu članka 17. stavka 2. točke (a).

5. Komisija periodično utvrđuje posebne čimbenike rizika i točke na koje treba obratiti pozornost, na temelju analize rizika u vezi s pragom, uzimajući u obzir informacije sadržane u CBAM registru, podatke koje dostavljaju carinska tijela u skladu s člankom 25. i druge relevantne izvore informacija, uključujući nepravilnosti utvrđene kao rezultat kontrola provedenih u skladu s člankom 15. stavkom 1.”;

21. članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Nadležno tijelo može smanjiti iznos sankcije izračunane u skladu sa stavkom 1. uzimajući u obzir jedan ili više sljedećih čimbenika:

a) opseg neprijavljenih informacija;

b) razinu suradnje i spremnosti ovlaštenog CBAM deklaranta da ispuni zahtjeve za dostavu informacija;

c) nenamjernu prirodu ponašanja ovlaštenog CBAM deklaranta;

d) prijašnju usklađenost ovlaštenog CBAM deklaranta.”;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ako osoba koja nije ovlašten CBAM deklarant unese robu na carinsko područje Unije bez poštovanja obveza na temelju ove Uredbe, ta osoba snosi odgovornost za plaćanje sankcije. Takva sankcija mora biti učinkovita, proporcionalna i odvrćajuća te je njezin iznos, ovisno posebno o trajanju, težini, opsegu, namjernoj prirodi i ponavljanju takvog nepoštovanja te razini suradnje osobe s nadležnim tijelom, veći od tri do pet puta od sankcije iz stavka 1., kako je primjenjivo u godini unošenja robe, za svaki CBAM certifikat koji osoba nije predala. Plaćanje sankcije oslobađa osobu od obveze podnošenja CBAM deklaracije ili predaje certifikata.

3. Plaćanje sankcije u skladu sa stavkom 1. ne oslobađa ovlaštenog CBAM deklaranta obveze predaje preostalog broja CBAM certifikata u određenoj godini.”;

22. u članku 27. stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) umjetno razdvajanje uvoza, među ostalim u okviru postupaka koji su neautentični, kako bi se izbjeglo premašivanje praga iz članka 2. stavka 3.a.”;

23. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 3.a, članka 2. stavka 10., članka 2. stavka 11., članka 18. stavka 3., članka 20. stavka 6. i članka 27. stavka 6. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [datum objave]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 3.a, članka 2. stavka 10., članka 2. stavka 11., članka 9. stavka 5., članka 18. stavka 3., članka 20. stavka 6. i članka 27. stavka 6.”;

(b) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 3.a, članka 2. stavka 10., članka 2. stavka 11., članka 9. stavka 5., članka 18. stavka 3., članka 20. stavka 6. ili članka 27. stavka 6. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

24. u članku 30. stavku 6. točki (b) dodaje se sljedeća podtočka:

„v. primjene praga utvrđenog u točki 1. Priloga VII.”;

25. članak 36. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„članak 2. stavak 2., članak 4., članci od 6. do 9., članci 15. i 19., članak 21. i članak 22. stavak 1., članak 22. stavak 3., članak 27. i članak 31. primjenjuju se od 1. siječnja 2026.”;

(b) dodaju se sljedeće točke:

(c) članak 22. stavak 2. primjenjuje se od 1. siječnja 2027.;

(d) članak 20. stavci 1., 3., 4. i 5. primjenjuju se od 1. veljače 2027.”;

26. u Prilogu I. oznaka KN „2507 00 80 – Ostale kaolinske gline” zamjenjuje se oznakom „2507 00 80 – Ostale kaolinske gline [osim nekalciniranih kaolinskih glina]”;

27. u Prilogu II. dodaje se sljedeća tablica:

„[Električna energija

Oznaka KN	Staklenički plin
2716 00 00 Električna energija	– Ugljikov dioksid

]”;

28. Prilog IV. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

u odjeljku 2. točki (k) Priloga VI., točka iii. zamjenjuje se sljedećim: iii. identifikaciju postrojenja u kojem je ulazni materijal (prekursor) proizveden i stvarne emisije koje nastaju tijekom proizvodnje tog materijala;”;

29. dodaje se Prilog VII. kako je utvrđeno u Prilogu II. ovoj Uredbi:

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Ciljevi.....	3
1.3.1.	Opći ciljevi.....	3
1.3.2.	Specifični ciljevi.....	3
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	3
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	3
1.4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	4
1.5.	Obrazloženje prijedloga/inicijative	4
1.5.1.	Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative.....	4
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.....	4
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	4
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5
1.6.	Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka	6
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	6
2.	MJERE UPRAVLJANJA	8
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	8
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	8
2.2.1.	Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole.....	8
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje	8
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	8
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	9
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	10

3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	10
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	12
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	12
3.2.1.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	12
3.2.1.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	17
3.2.2.	Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje	22
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	24
3.2.3.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	24
3.2.3.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	24
3.2.3.3.	Ukupna odobrena sredstva	24
3.2.4.	Procijenjene potrebe za ljudskim resursima	25
3.2.4.1.	Financirano iz izglasanog proračuna	25
3.2.4.2.	Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda	26
3.2.4.3.	Ukupne potrebe za ljudskim resursima	26
3.2.5.	Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom	28
3.2.6.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	28
3.2.7.	Doprinos trećih strana	28
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	29
4.	DIGITALNI ASPEKTI	29
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju	30
4.2.	Podaci	30
4.3.	Digitalna rješenja	31
4.4.	Procjena interoperabilnosti	31
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi	32

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama

1.2. Predmetna područja politike

Klimatska politika

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

S obzirom na povećane klimatske ambicije EU-a, opći je cilj uvođenja CBAM-a borba protiv klimatskih promjena smanjenjem emisija stakleničkih plinova u EU-u i svijetu. Prijedlogom o izmjeni nastoji se pojednostavniti regulatorno opterećenje za uvoznike robe obuhvaćene CBAM-om.

1.3.2. Specifični ciljevi

Opći cilj borbe protiv klimatskih promjena dodatno je opisan u okviru više sljedećih posebnih ciljeva: i. smanjenje rizika od izmještanja emisija ugljika u okviru povećanih ciljeva EU-a, ii. doprinos osiguravanju stabilnog i sigurnog okvira politike za ulaganja u tehnologije s niskim ili nultim razinama emisija ugljika, iii. osiguravanje da se na domaću proizvodnju i uvoz primjenjuje slična razina određivanja cijene ugljika, iv. poticanje proizvođača u trećim zemljama koji izvoze u EU da uvedu tehnologije s niskim razinama emisija ugljika, v. osiguravanje da mjera bude djelotvorna tako da se rizik od njezina izbjegavanja smanji na najmanju moguću mjeru, čime se osigurava okolišni integritet, vi. osiguravanje proporcionalnog administrativnog opterećenja za poduzeća i javna tijela pri primjeni mjere.

Cilj je prijedloga o izmjeni: i. smanjenje administrativnog opterećenja, ii. poboljšanje funkcioniranja CBAM-a.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Naveći očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljne korisnike/skupine.

Predviđa se da će se uvođenjem CBAM-a smanjiti emisije stakleničkih plinova u sektorima obuhvaćenima CBAM-om i u 27 država članica EU-a (EU 27) i u ostatku svijeta. Očekuje se i da će se CBAM-om smanjiti rizici od izmještanja emisija ugljika, čime će se postupno zamijeniti besplatna dodjela emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a.

Kad je riječ o učincima na gospodarstvo, modeliranje provedeno prije donošenja Uredbe o CBAM-u upućuje na to da bi uvođenje CBAM-a i drugih mjera potrebnih za ostvarenje većih klimatskih ambicija EU-a moglo dovesti do smanjenja BDP-a u EU 27 u rasponu od 0,22 % do 0,23 % u 2030. Učinak je na ulaganja neznatan. Kad je riječ o potrošnji, čini se da CBAM ima nešto negativniji učinak u odnosu na scenarij u kojem su klimatske ambicije veće, a CBAM ne postoji.

Uvođenje CBAM-a dovodi do smanjenja uvoza u EU 27 jer se njime djelotvorno smanjuje izmještanje emisija ugljika. Općenito su učinci CBAM-a na društvo ograničeni.

Očekuju se administrativni učinci na Komisiju, poduzeća i nacionalna tijela. Sveukupno, očekuje se da će troškovi usklađivanja za poduzeća i tijela biti veliki, ali proporcionalni i izvedivi s obzirom na koristi te mjere za okoliš. Iako ostvarenje prihoda nije cilj CBAM-a, očekuje se da će se njegovom provedbom ostvariti dodatni prihodi, koji se za 2030. procjenjuju na više od [2,1 milijardu; potrebno ažurirati] EUR.

Očekuje se da će se prijedlogom o izmjeni:

i. smanjiti broj subjekata koji podliježu obvezama u okviru CBAM-a uz istodobno očuvanje okolišnog integriteta mehanizma i njegova kapaciteta za postizanje klimatskog cilja,

ii. poboljšati funkcioniranje mehanizma pojednostavnjenjem i racionalizacijom procesa i postupaka. Prijedlogom će se uvoznicima robe u Uniju olakšati ispunjavanje obveza izvješćivanja u okviru CBAM-a zahvaljujući pojednostavnjenju određenih zahtjeva za to izvješćivanje koji se temelje na složenim izračunima ili postupcima prikupljanja podataka koji otežavaju djelotvornu provedbu CBAM-a.

Uz to, prijedlogom će se ojačati praćenje i nadzor CBAM-a. Time će se povećati sposobnost Komisije za obradu podataka i razmjenu relevantnih informacija s nacionalnim tijelima kako bi se osiguralo da se informacije koje dostavljaju dionici što bolje iskoriste. Komisija će tako moći bolje otkrivati rizike, a nacionalnim tijelima omogućit će se da budu bolje osposobljena za poduzimanje odgovarajućih mjera, ako su potrebne.

1.3.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Izuzeće uvoznika malih količina robe obuhvaćene CBAM-om od obveza u okviru CBAM-a.

Optimizacija postupaka za povećanje djelotvornosti i smanjenje administrativnog opterećenja.

1.4. **Prijedlog/inicijativa odnosi se na:**

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja¹⁸

☒ produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. **Obrazloženje prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

CBAM je uveden u listopadu 2023. Pojednostavnjeni sustav programa CBAM trenutačno je na snazi do kraja 2025. Točnije, trenutačno se primjenjuje prijelazno razdoblje (probno razdoblje za prikupljanje podataka) kako bi se olakšalo nesmetano uvođenje CBAM-a i kako bi se trgovcima i uvoznicima omogućila prilagodba.

¹⁸

U smislu članka 58. stavka 2. točke(a) ili (b) Financijske uredbe.

Službe Komisije zadužene su za provedbu i izvršavanje CBAM-a u prijelaznom razdoblju (2023. – 2025.) i u konačnoj fazi (od 2026.).

U prijelaznom razdoblju to podrazumijeva prikupljanje informacija od uvoznika robe obuhvaćene CBAM-om u EU o ugrađenim emisijama stakleničkih plinova te robe i analizu podataka.

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) zahtijeva postupno uvođenje različitih funkcija potrebnih za njegovu djelotvornu provedbu. Prvo, potrebno je pripremiti niz izvješća i pregleda kako bi se olakšala uspostava financijske obveze. Uzimajući to u obzir, Uredbom o CBAM-u predviđeno je da će se mehanizam provoditi u dva uzastopna razdoblja: prijelaznom razdoblju od listopada 2023. do kraja 2025. i konačnom razdoblju od početka 2026.

U prijelaznom razdoblju obveza uvoznika i tijela EU-a (carinska tijela) ograničena je na podnošenje tromjesečnih CBAM izvješća uz uvozne deklaracije.

U prijelaznom razdoblju uspostavljen je prijelazni sustav za upravljanje informacijama (prijelazno razdoblje CBAM-a) radi lakšeg podnošenja i prikupljanja tromjesečnih izvješća te su podaci iz svakog izvješća objedinjeni u bazu podataka kako bi ih se lakše analiziralo za potrebe izvješćivanja u skladu s odredbama Uredbe.

Osim toga, u prijelaznom razdoblju carinska tijela trebala bi obavješćivati carinske deklarante o obvezi prijavljivanja informacija kako bi se pospješilo njihovo prikupljanje i doprinijelo informiranosti o potrebi da se zatraži status ovlaštenog deklaranta kad je to primjenjivo (prije prvog uvoza robe obuhvaćene CBAM-om od 1. siječnja 2026.).

Konačno razdoblje trebalo bi početi 1. siječnja 2026. za osnovne usluge upravljanja CBAM deklaracijama i certifikatima kako su ovdje navedene i godinu dana ranije za registraciju ovlaštenih deklaranta i obradu CBAM ovlaštenja koju provode nadležna tijela:

- uvoznici imaju pravo uvoziti tu robu tek nakon što su im nadležna tijela izdala ovlaštenje (osim u slučaju odstupanja predloženog u Uredbi o izmjeni) ili ako imenuju zastupnika koji je ovlašten kao CBAM deklarant. Carinska tijela ne bi trebala dopustiti uvoz robe obuhvaćene CBAM-om bez uključivanja ovlaštenog CBAM deklaranta. Nadalje, carinska tijela mogu provoditi provjere robe, među ostalim identifikaciju ovlaštenog CBAM deklaranta, osmeroznamenaste oznake KN, količine i zemlje podrijetla uvezene robe, datum deklaracije i carinski postupak. Komisija bi trebala uvrstiti rizike povezane s CBAM-om u zajedničke kriterije i standarde za rizike u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) br. 952/2013,

- CBAM bi se trebao temeljiti na sustavu deklaracija u kojem ovlašteni CBAM deklarant, koji može djelovati u svoje ime ili u ime jednog ili više uvoznika, svake godine podnosi deklaraciju o ugrađenim emisijama u robu uvezenuj u carinsko područje Unije i predaje onoliko CBAM certifikata koliko odgovara tim deklariranim emisijama,

- ovlaštenom CBAM deklarantu trebalo bi omogućiti da zatraži smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati u skladu s cijenom ugljika koja je za te emisije već plaćena u drugim jurisdikcijama. Uredbom o izmjeni predlaže se uvođenje zadane cijene ugljika na temelju koje bi se deklarantima omogućilo da zatraže odbitak u slučajevima u kojima se ne može dokazati da je cijena ugljika stvarno plaćena,

- ugrađene deklarirane emisije trebala bi verificirati osoba koju je akreditiralo nacionalno akreditacijsko tijelo EU-a ako se deklariraju stvarne emisije,
- u okviru središnjeg sustava CBAM-a trebalo bi omogućiti operatorima proizvodnih postrojenja u trećim zemljama da se registriraju u CBAM registru i da svoje verificirane ugrađene emisije stakleničkih plinova iz proizvodnje robe stave na raspolaganje ovlaštenim CBAM deklarantima. Komisija bi trebala upravljati CBAM registrom koji sadržava podatke o ovlaštenim CBAM deklarantima, operatorima i postrojenjima u trećim zemljama. Uredbom o izmjeni predlaže se da se akreditiranim verifikatorima dopusti pristup registru kako bi se poboljšala pouzdanost podataka o emisijama koje operatori razmjenjuju s deklarantima putem registra,
- kako bi se smanjio rizik od izmještanja emisija ugljika, Komisija bi trebala poduzeti mjere za suzbijanje praksi izbjegavanja mjera,
- trebalo bi uspostaviti zajedničku središnju platformu za prodaju i ponovnu kupnju CBAM certifikata. Komisija bi radi nadzora transakcija na zajedničkoj središnjoj platformi trebala olakšati razmjenu informacija i suradnju među nadležnim tijelima te između tih tijela i Komisije. Nadalje, trebalo bi uspostaviti brz protok informacija između zajedničke središnje platforme i CBAM registra,
- Komisija bi trebala provoditi provjere koje se temelje na procjeni rizika i u skladu s time preispitati sadržaj CBAM deklaracija. Za potrebe provedbe države članice mogu provoditi i preispitivanja pojedinačnih CBAM deklaracija. Zaključke preispitivanja pojedinačnih CBAM deklaracija trebalo bi podijeliti s Komisijom i staviti na raspolaganje drugim nadležnim tijelima u CBAM registru,
- države članice trebale bi biti odgovorne za pravilno utvrđivanje i prikupljanje prihoda koji proizlaze iz primjene ove Uredbe.

Stoga će se u konačnom razdoblju broj zadaća dodijeljenih Europskoj komisiji drastično povećavati, za što će biti potrebno više članova osoblja. Zadaće koje će taj tim obavljati uključivat će nadzor postupka davanja ovlaštenja CBAM deklarantima koji provode nadležna tijela država članica, upravljanje središnjom bazom podataka i središnjim registrom, koordinaciju i razmjenu informacija s nadležnim tijelima država članica, preispitivanje deklaracija i nadzor vanjske platforme te zadaće za koje su potrebne pravne kompetencije kao što su parnični postupci i povrat te nadzor financijske odgovornosti. Struktura tima dodatno je definirana u nastavku.

U konačnom razdoblju Komisija će biti zadužena za većinu zadaća koje proizlaze iz Uredbe o CBAM-u.

Proračun CBAM-a za IT

Proračun CBAM-a koji će se staviti na raspolaganje / raspodijeliti za razdoblje 2023. – 2027. procijenjen je na 101,74 milijuna EUR. Proračun CBAM-a za IT obuhvaća usluge analize i razvoja, usluge uvođenja, operativne usluge, usluge računalstva u oblaku i/ili licencije za hardver i softver za prijelazni i konačni CBAM sustav, kako je detaljnije navedeno u nastavku:

- troškovi kapitalnih izdataka procijenjeni su na temelju stvarnog raspoloživog proračuna i proračuna koji je odobren u okviru Komisijina korporativnog upravljanja IT-jem u obliku odobrenih dokumenata o viziji za sljedeće u nastavku navedene projekte za IT GU-a TAXUD zbog sličnosti u pogledu modela strukture IT-a: CDS, CRMS2, SURV3, REX, CSRD2, EBTI, carinski transeuropski sustavi upravljanja deklaracijama koje je razvio i kojima upravlja GU TAXUD.

– operativni troškovi procijenjeni su na temelju tekućih godišnjih troškova infrastrukture i operativnih troškova GU-a TAXUD, troškova nabave za informatičku infrastrukturu, troškova IT podrške i troškova aktivnosti službe za podršku za proizvodne sustave koji se uspostavljaju u okviru navedenih projekata,

– određivanje cijena temelji se na postojećim cijenama iz okvirnih ugovora.

U proračunskoj liniji za politiku o IT-u nije uključen proračun zajedničke nabave između Komisije i država članica za platformu za kupnju i prodaju certifikata za upravljanje operacijama.

Tim za CBAM 2027. sastojao bi se od 90 članova osoblja Europske komisije (uključujući 15 članova informatičkog osoblja).

Uredbom o izmjeni predlaže se uvođenje racionalizacije administrativnih zahtjeva, uključujući zahtjeve za izvješćivanje. Budući da su ti zahtjevi uvedeni pravom Unije, njihova se racionalizacija najbolje provodi na razini EU-a kako bi se osigurali pravna sigurnost i dosljednost izvješćivanja. Ta promjena donijela bi dodatni trošak za IT od 18,95 milijuna EUR za razdoblje 2025. – 2027. Time će se zajamčiti jednaki uvjeti za poduzeća i tijela u cijeloj Uniji, koja će imati koristi od racionalizacije zahtjeva o izvješćivanju koji proizlaze iz ovog Prijedloga.

Zadaci koje su dodijeljene Europskoj komisiji i podijeljene s državama članicama za provedbu CBAM-a	Broj članova osoblja potrebnih za izvršavanje zadataka				
	Prijelazno razdoblje (2023.)	Prijelazno razdoblje (2024.)	Prijelazno razdoblje (2025.)	Konačno razdoblje (2026.)	Konačno razdoblje (2027.)
Ovlašćivanje CBAM deklaracija	0	0	1	2	2
Upravljanje informacijama i njihova registracija u središnjoj bazi podataka za postrojenja izvan EU-a	0	0	0	3	5
Upravljanje središnjim registrom, uključujući račune (predaja certifikata, uključujući pravilo o 80 %, poništenje)	0	0	0,5	3	5
Koordinacija i razmjena informacija između nadležnih tijela i carinskih tijela	0	1	1	1	1
Provjera i kontrola nepravilnosti	0	0	0	3	5
Kontrole koje se temelje na procjeni rizika i održavanje neovisnog dnevnika transakcija					

obavješćivanje država članica o nepravilnostima					
Nadzor i preispitivanje deklaracija i izvješća o emisijama:	0	0	0	8	25
1. Nadzor nad automatiziranim korakom provjere putem deklaracija 2. Preispitivanje deklaracija (izračuni ugrađenih emisija, obveze u pogledu certifikata, odbitak cijene ugljika plaćene u inozemstvu i besplatna dodjela) + Procjena nepodnesenih CBAM certifikata					
3. Preispitivanje izvješća o emisijama	0	0	0	10	10
Utvrđivanje čimbenika temeljenih na riziku za preispitivanje deklaracija	0	1	1	1	1
Sankcije	0	0	0	2	2
Nadzor i praćenje vanjske platforme za kupnju i prodaju te izračun cijene CBAM certifikata te upravljanje tom platformom	0	0	0	2	2
Obveze preispitivanja i obavješćivanja do kraja prijelaznog razdoblja, uključujući procjenu izvješća iz prijelaznog razdoblja	0	7	13,5	0	0

Izvešća koja je potrebno sastaviti	3	3	3	3	3
Parnični postupci i povrat	3	3	3	6	8
Nadzor financijske odgovornosti					
Ugovori i ljudski resursi					
Izrada sekundarnog zakonodavstva (provedbeni i delegirani akti)	3	3	3	3	3
Informiranje i osposobljavanje	2	2	2	2	2
Metodologija za izračun ugrađenih emisija	1	1	1	1	1
Ukupni broj članova osoblja tima za CBAM (bez informatičkog osoblja)	12	21	29	50	75

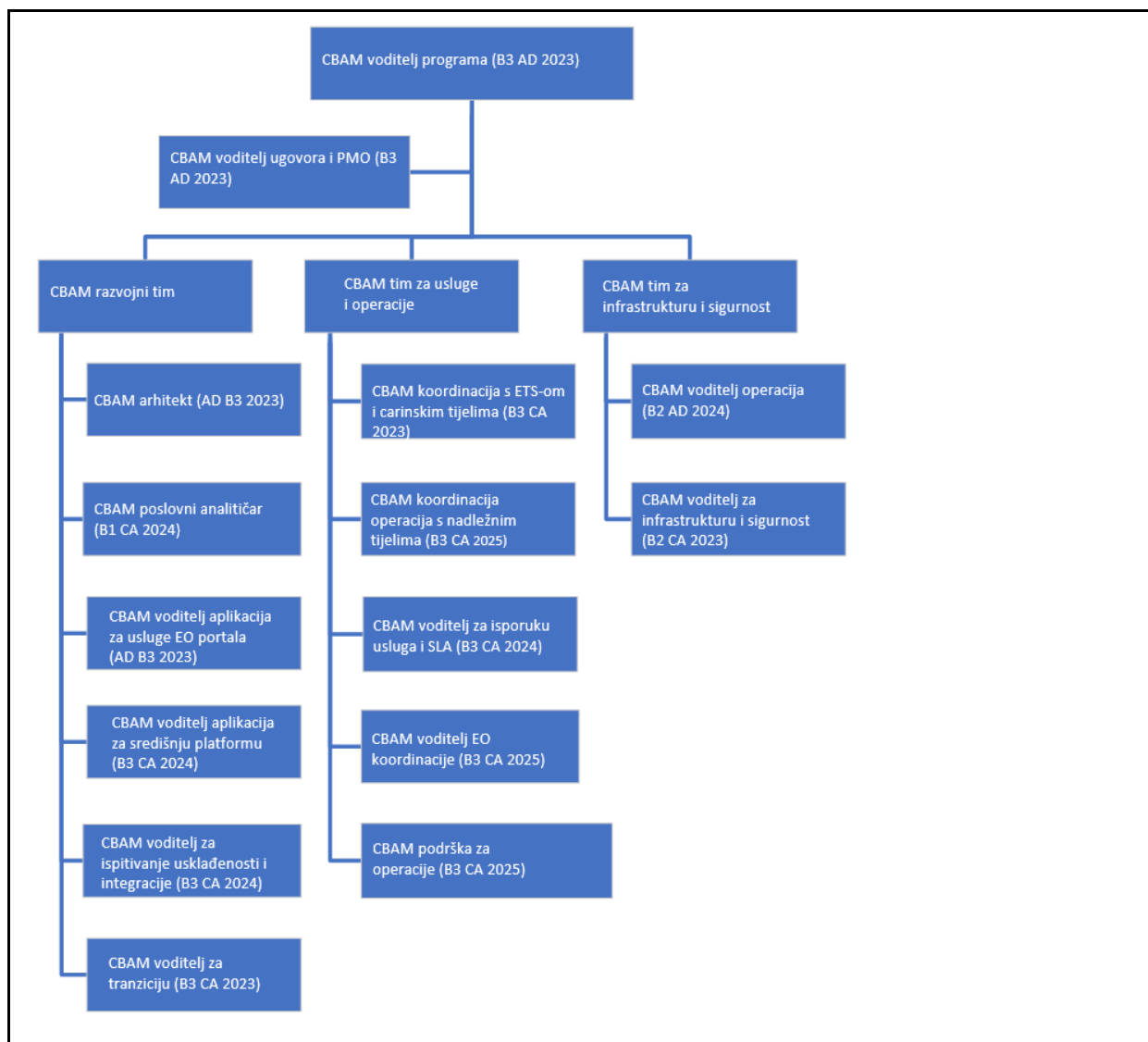
Ukupno osoblje, uključujući informatičko osoblje, od 2023. do 2027. bilo bi raspodijeljeno kako slijedi:

Godina	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Broj ukupnih resursa	20	33	44	65	90
Tim za CBAM	12	21	29	50	75
Informatički tim za CBAM	8	12	15	15	15

Zbog strateške važnosti, razmjera i složenosti informatičkog projekta CBAM-a potrebno je uspostaviti poseban informatički tim za CBAM kako bi se upravljalo cjelokupnom provedbom i operacijama projekta.

Informatički tim za CBAM sastoji se od 15 članova specijaliziranih informatičkih profila za definiranje i upravljanje arhitekturom informatičkog sustava CBAM-a te organizacijom i planiranjem projekata, aktivnostima razvoja, uvođenja, organizacije modela usluga, upravljanja operacijama i potpore za tijela za trgovinu, službe Komisije, tijela za klimatsku politiku i carinska tijela, i u prijelaznom i u konačnom IT sustavu CBAM-a.

Informatički tim za CBAM sastojao bi se od 15 članova osoblja Komisije raspoređenih kako je prikazano u grafikonu u nastavku:

Predloženi plan za raspoređivanje informatičkog tima za CBAM:

Godina	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Broj resursa	8	12	15	15	15
AD	4	5	5	5	5
CA	4	7	10	10	10

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Razlozi za djelovanje na razini EU-a (*ex ante*) Smanjenje emisija stakleničkih plinova u osnovi je prekogranično pitanje koje zahtijeva najdjelotvornije moguće mjere. EU

kao nadnacionalna organizacija u dobrom je položaju za uspostavu djelotvorne klimatske politike u EU-u, kao što je to učinila s ETS-om EU-a.

Na razini EU-a već postoji usklađena cijena ugljika. Riječ je o cijeni koja proizlazi iz ETS-a EU-a za sektore obuhvaćene tim sustavom. Istovjetnost politike određivanja cijene ugljika koja se primjenjuje na unutarnjem tržištu EU-a i politike određivanja cijene ugljika koja se primjenjuje na uvoz može se ostvariti samo poduzimanjem mjera na razini Unije.

Svaka inicijativa mora se provesti tako da se uvoznicima, bez obzira na zemlju podrijetla i ulaznu ili odredišnu luku u EU-u, pruže ujednačeni uvjeti i poticaji za smanjenje emisija stakleničkih plinova kakve imaju domaći proizvođači. To se djelotvorno može ostvariti samo poduzimanjem mjera na razini EU-a.

Pojednostavnjenje predloženo u Uredbi o izmjeni najbolje bi se provelo na razini EU-a kako bi se osigurali pravna sigurnost i dosljednost. Time će se zajamčiti jednaki uvjeti za poduzeća i tijela u cijelom EU-u, koja će imati koristi od racionalizacije zahtjeva o izvješćivanju koji proizlaze iz ovog Prijedloga.

Očekivana dodana vrijednost EU-a (ex post) Usporedno s ETS-om EU-a, smanjenje emisija stakleničkih plinova i zaštita od rizika od izmještanja emisija ugljika na jedinstvenom tržištu EU-a mogu se najprikladnije uspostaviti na razini EU-a. Osim toga, administrativni troškovi mogu se najučinkovitije smanjiti tako da se uspostave dosljedna pravila za cijelo jedinstveno tržište, čime se dodatno naglašava dodana vrijednost intervencije na razini EU-a.

Dodana vrijednost poduzimanja mjera u pogledu CBAM-a na razini EU-a dokazana je u okviru javnog savjetovanja. Dionici se posebno slažu da je CBAM na razini EU-a potreban zbog postojećih razlika u ambicijama između EU-a i ostatka svijeta te kako bi se poduprlo globalno djelovanje u području klime. Nadalje, imajući u vidu položaj EU-a u međunarodnoj trgovini, uvođenje CBAM-a na razini EU-a poslužiti će kao mogući primjer koji treba slijediti, a time će se ostvariti snažan okolišni učinak na međunarodne klimatske ambicije.

To znači da je, ako na globalnoj razini ne postoje jednako ambiciozne politike, za ostvarenje cilja smanjenja emisija i klimatske neutralnosti neophodno djelovanje Europske unije.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

CBAM je novi mehanizam. Najpoželjnija opcija u procjeni učinka temelji se na ETS-u EU-a i njome se nastoje reproducirati neke od njegovih značajki.

Ako se ne stavi na raspolaganje dovoljno resursa za pravilnu provedbu CBAM-a, postoji ozbiljan rizik da će poduzeća izbjegavati CBAM.

Prijedlog o izmjeni temelji se na iskustvu stečenom u provedbi CBAM-a od početka primjene mehanizma u njegovoj prijelaznoj fazi, odnosno od 1. listopada 2023.

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

U međuinstitucijskom sporazumu od 16. prosinca 2020., potpisanom u kontekstu pregovora, Europski parlament, Vijeće i Komisija dogovorili su se da će „[i]nstitucije [...] raditi na uvođenju dostatnih novih vlastitih sredstava kako bi se pokrio iznos koji odgovara očekivanim rashodima povezanim s vraćanjem” instrumenta

NextGenerationEU. U okviru dobivenog ovlaštenja Komisija je bila pozvana da u prvoj polovini 2021. iznese prijedlog o CBAM-u.

Konačnim dogovorom suzakonodavaca predviđeno je da će većina provedbe i izvršenja CBAM-a biti u nadležnosti Komisije. Stoga, kako bi se osigurala pravilna provedba prijedloga, u okviru trenutnog VFO-a potrebno je staviti na raspolaganje odgovarajuća financijska sredstva.

Prijedlog o izmjeni u skladu je s ciljevima agende za bolju regulativu jer će se njime ojačati sposobnost Komisije za provedbu općeg nadzora CBAM-a i izbjeći administrativni troškovi (posebno za male uvoznike, ali i za tijela država članica) koji bi inače nastali pri prikupljanju informacija na druge načine.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Troškovi provedbe CBAM-a financirat će se iz proračuna EU-a.

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

☐ **ograničeno trajanje**

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

☒ **neograničeno trajanje**

- provedba s početnim razdobljem od GGGG. do GGGG.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna¹⁹

☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu
- ☐ tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Nije primjenjivo.

¹⁹ Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Komisija će osigurati uspostavu mehanizama za praćenje i evaluaciju funkcioniranja CBAM-a imajući u vidu glavne ciljeve politike.

Prije isteka prijelaznog razdoblja krajem 2025. i svake dvije godine nakon toga Komisija će objaviti sveobuhvatne procjene funkcioniranja CBAM-a, među ostalim u pogledu upravljanja njime. U izvješću za 2025. preispitat će se i područje primjene CBAM-a kako bi se ispitala mogućnost njegova proširenja na emisije iz drugih sektora obuhvaćenih ETS-om EU-a izloženih riziku od izmještanja emisija ugljika, na proizvode koji su dalje u lancu vrijednosti i na neizravne emisije za sve sektore. U tu je svrhu potrebno pratiti učinak CBAM-a na sektore koji su ušli u uži izbor.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Znatno centralizirana struktura omogućuje vrlo ujednačenu i učinkovitu provedbu CBAM-a u cijelom EU-u, među ostalim u državama članicama s ograničenijim administrativnim kapacitetima za klimatska pitanja. Većina funkcija provedbe i izvršenja dodijeljena je službama Komisije. Za to je potreban i veći broj kontrolnih funkcija kako bi se osigurala pravilna provedba CBAM-a i upravljanje njime. Komisija je predvidjela i veći broj mjera za sprečavanje prijevara.

Ovim paketom pojednostavnjenja znatno će se smanjiti administrativno opterećenje za uvoznike, posebno za MSP-ove, te za nacionalna tijela, a to će se ostvariti tako što će službe Komisije preuzeti veće odgovornosti i više zadaća, posebno u pogledu praćenja i provedbe.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

CBAM će se temeljiti na sustavu deklaracija, što podrazumijeva rizik od nedeklariranja ili pogrešnog deklariranja.

Kako bi se smanjio rizik od nedeklariranja, u okviru sustava zahtijeva se da se prije uvoza robe obuhvaćene područjem primjene Uredbe zatraži ovlaštenje. Za provedbu tog pravila bit će zadužena nacionalna carinska tijela koja robu neće puštati u slobodan promet sve dok deklarant ne ishodi ovlaštenje u skladu s ovom Uredbom.

Kako bi se smanjio rizik od pogrešnog deklariranja, uspostaviti će se sustav revizije kriterija za procjenu rizika te nasumične revizije i kazne koje su dovoljno stroge da budu odvraćajuće. Revizija će se provoditi i na razini CBAM deklaracija na kojoj će za nju biti zadužena nacionalna tijela i na razini uvoznih deklaracija na kojoj će je provoditi carinska tijela.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Službe Komisije kontrolirat će pravilnu primjenu CBAM-a, posebno predaju CBAM certifikata i pravilnu primjenu praga *de minimis*. Primjenjivat će se učinkovit sustav

upravljanja rizicima kako bi se osigurale troškovno učinkovite kontrole i otklonili rizici od izbjegavanja mjera.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Financijske interese Unije trebalo bi zaštititi proporcionalnim mjerama tijekom cjelokupnog ciklusa rashoda, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, administrativne i financijske sankcije.

Za učinkovite mjere za borbu protiv prijevara potrebna je aktivna suradnja, uključujući razmjenu znanja i informacija, između carinskih tijela i nadležnih tijela i na nacionalnoj razini i na razini EU-a; ujedno će možda biti potrebna i suradnja s trećim zemljama. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti nepouzdanim gospodarskim subjektima (npr. fiktivno poduzeće, nepostojeći trgovci) i prekograničnoj trgovini unutar EU-a.

Trebalo bi uvesti brze mjere za borbu protiv prijevara kako bi se reagiralo na nove/novootkrivene rizike od prijevara. Nadležna tijela trebala bi izvješćivati i razmjenjivati znanje o načinima prijevare.

Ako ovlašteni CBAM deklarant ili uvoznik ne ispuni obveze iz Uredbe o CBAM-u, primijenit će se sankcije. Iznos sankcije temeljit će se na sankcijama u okviru ETS-a EU-a.

U slučaju ponovljenih prekršaja, nacionalno nadležno tijelo može odlučiti obustaviti račun deklaranta.

Službe Komisije su zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima i nacionalnim carinskim tijelima uspostavile mrežu za upravljanje rizicima u okviru CBAM-a, koja će raditi na zajedničkoj strategiji za suzbijanje izbjegavanja mjera.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ²⁰	zemalja EFTA-e ²¹	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidata ²²	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
7	20 01 02 01	Dif./nedif	NE	NE	NE	NE
3	09 20 04 01 (CBAM)	Dif./nedif	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Dif./nedif	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

²⁰ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

²¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

²² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

u milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		3	Prirodni resursi i okoliš (IT)				
Glavna uprava: TAXUD			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija	Obveze	(1a)	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	(2a)	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844
Proračunska linija	Obveze	(1b)					0,000
	Plaćanja	(2b)					0,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ²³							
Proračunska linija		(3)					0,000
UKUPNA odobrena sredstva za GU TAXUD	Obveze	=1a+1b+3	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	=2a+2b+3	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844
			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	(5)	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844

²³ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 3. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	=5+6	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844
			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	(5)	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	=5+6	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi” ²⁴				
Glavna uprava: TAXUD		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027
• Ljudski resursi		8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
• Ostali administrativni rashodi – misije		0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
UKUPNO GU TAXUD	Odobrena sredstva	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

²⁴

Potrebna odobrena sredstva trebaju se odrediti na temelju podataka o godišnjim prosječnim troškovima dostupnih na odgovarajućoj internetskoj stranici BUDGpedije.

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
---	-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 7.	Obveze	37,262	41,321	42,746	42,162	163,491
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	26,702	27,728	41,136	45,079	140,645
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze (4)	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja (5)	17,530	21,157	3,090	33,067	103,844
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 3.	Obveze =4+6	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja =5+6	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze (4)	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja (5)	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844

• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	28,090	34,750	33,700	30,150	126,690
	Plaćanja	=5+6	17,530	21,157	32,090	33,067	103,844

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi” ²⁵
--	---	---

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Glavna uprava: TAXUD		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• Ljudski resursi		8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
• Ostali administrativni rashodi		0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
UKUPNO GU TAXUD	Odobrena sredstva	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
--	-----------------------------------	-------	-------	-------	--------	--------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 7.	Obveze	37,262	41,321	42,746	42,162	163,491

²⁵

Potrebna odobrena sredstva trebaju se odrediti na temelju podataka o godišnjim prosječnim troškovima dostupnih na odgovarajućoj internetskoj stranici BUDGpedije.

višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	26,702	27,728	41,136	45,079	140,645
-----------------------------------	----------	--------	--------	--------	--------	---------

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ↓			Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						UKUPNO	
	OSTVARENJA																	
	Vrsta 26	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ²⁷ ...																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

²⁶ Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

²⁷ Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2021. – 2027.
	2024.	2025.	2026.	2027.	
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
Ostali administrativni rashodi	0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
Meduzbroj za NASLOV 7.	9.576	6,571	9,046	12,012	36,801
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Meduzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	9,576	6,571	9,046	12,012	36,801

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)²⁸

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)		21	21	25	30
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)		0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)		0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)		0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)		0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)					
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne oмотnice”)		12	23	40	60
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)		0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu [XX 01 YY YY]	– u sjedištu	0	0	0	0
	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0

²⁸ Ispod tablice navedite koliko je EPRV-a od navedenog broja već raspoređeno za upravljanje djelovanjem i/ili se može preraspodijeliti unutar vaše glavne uprave i koje su vaše neto potrebe.

01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.	0	0	0	0
UKUPNO	33	44	65	90

Navedena dodatna sredstva već su dodijeljena tijekom donošenja izvorne Uredbe o CBAM-u. Nema promjena u radnim mjestima prema planu radnih mjesta za ljudske resurse i vanjsko osoblje, osim ispravka broja radnih mjesta prema planu radnih mjesta za 2026. (prilagođeno s 15 na 25 – Administrativna pogreška u prethodnom zakonodavnom financijskom izvještaju).

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

	Sadašnje osoblje službi Komisije	Dodatno osoblje*		
		Financira se u okviru naslova 7. ili istraživanja	Financira se iz linije BA	Financira se iz naknada
Radna mjesta prema planu radnih mjesta	Nije primjenjivo.	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo.
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Uredbom o CBAM-u od Komisije se zahtijeva da nakon njezina donošenja donese nekoliko delegiranih i provedbenih akata. Osoblje Komisije trebat će zadužiti za preispitivanje i procjenu funkcioniranja sustava CBAM-a te uvođenje informacijskog sustava.
Vanjsko osoblje	Vanjski djelatnici mogu obavljati mnoge zadaće.

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

Obvezno: u sljedećoj tablici treba navesti najbolju procjenu ulaganja povezanih s digitalnom tehnologijom koja proizlaze iz prijedloga/inicijative.

Iznimno, ako je to potrebno za provedbu prijedloga/inicijative, odobrena sredstva iz naslova 7. treba navesti u za to predviđenoj liniji.

Odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. trebaju se navesti kao „Rashodi za informacijsku tehnologiju za operativne programe u okviru određene politike”. Ti se rashodi odnose na odobrena sredstva za poslovanje koja će se iskoristiti za ponovnu uporabu / kupnju / razvoj informatičkih platformi / alata izravno povezanih s provedbom inicijative i s povezanim ulaganjima (licencije, studije, pohrana podataka itd.). Informacije u toj tablici trebaju biti u skladu s podacima navedenima u odjeljku 4. „Digitalni aspekti”.

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPN O VFO
---	--------	--------	--------	--------	----------------

	2024.	2025.	2026.	2027.	2021. – 2027.
NASLOV 7.					
Rashodi za informacijsku tehnologiju (institucijski)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Izvan NASLOVA 7.					
Rashodi za informacijsku tehnologiju za operativne programe u okviru određene politike	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☐ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)
- ☒ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u
- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a

Potrebni su dodatni rashodi za IT kako bi se pokrio razvoj IT-a potreban za provedbu promjena povezanih s provedbom postupaka pojednostavnjenja CBAM-a i uvođenje IT alata kojima se podupire otkrivanje nepravilnosti i ograničava rizik od prijevara: 6,350 milijuna EUR u 2025., 6,850 milijuna EUR u 2026. i 5,750 milijuna EUR u 2027. u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza. Osim toga, potrebna su 2 milijuna EUR na godišnjoj osnovi kako bi se obuhvatile studije, među ostalim za redovitu procjenu djelotvornosti CBAM-a, kao i aktivnosti informiranja, uključujući vanjsku komunikaciju i tečajeve osposobljavanja s dionicima. Ti troškovi nisu bili obuhvaćeni prethodnim zakonodavnim financijskim izvještajem. Prijedlogom se zahtijeva prijenos do 25 milijuna EUR iz naslova 4. (11.0301 – CCEI) u naslov 3. (09.200401 – CBAM).

3.2.7. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju					
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva					

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☒ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

u milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ^[1]				
		Godina 2026.	Godina 2027.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.
Stavka 09 20 04 01		1,495	1,643	1,792	1,940	2,089

^[1] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

CBAM – 09 20 04 01

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Procjene odgovarajućeg udjela prihoda temeljile su se na internim izračunima Komisije na temelju carinskih podataka o uvozu i zadanih vrijednosti. One su primijenjene na procjene prihoda iz Komisijine procjene učinka iz 2021., koje su za 2030. iznosile približno 2,1 milijardu EUR. Budući da manje od 1 % emisija ne bi bilo obuhvaćeno novim pragom *de minimis*, izgubljeni implicirani prihodi za 2030. zbog neobuhvaćenih emisija procjenjuju se na približno 21 000 000 EUR.

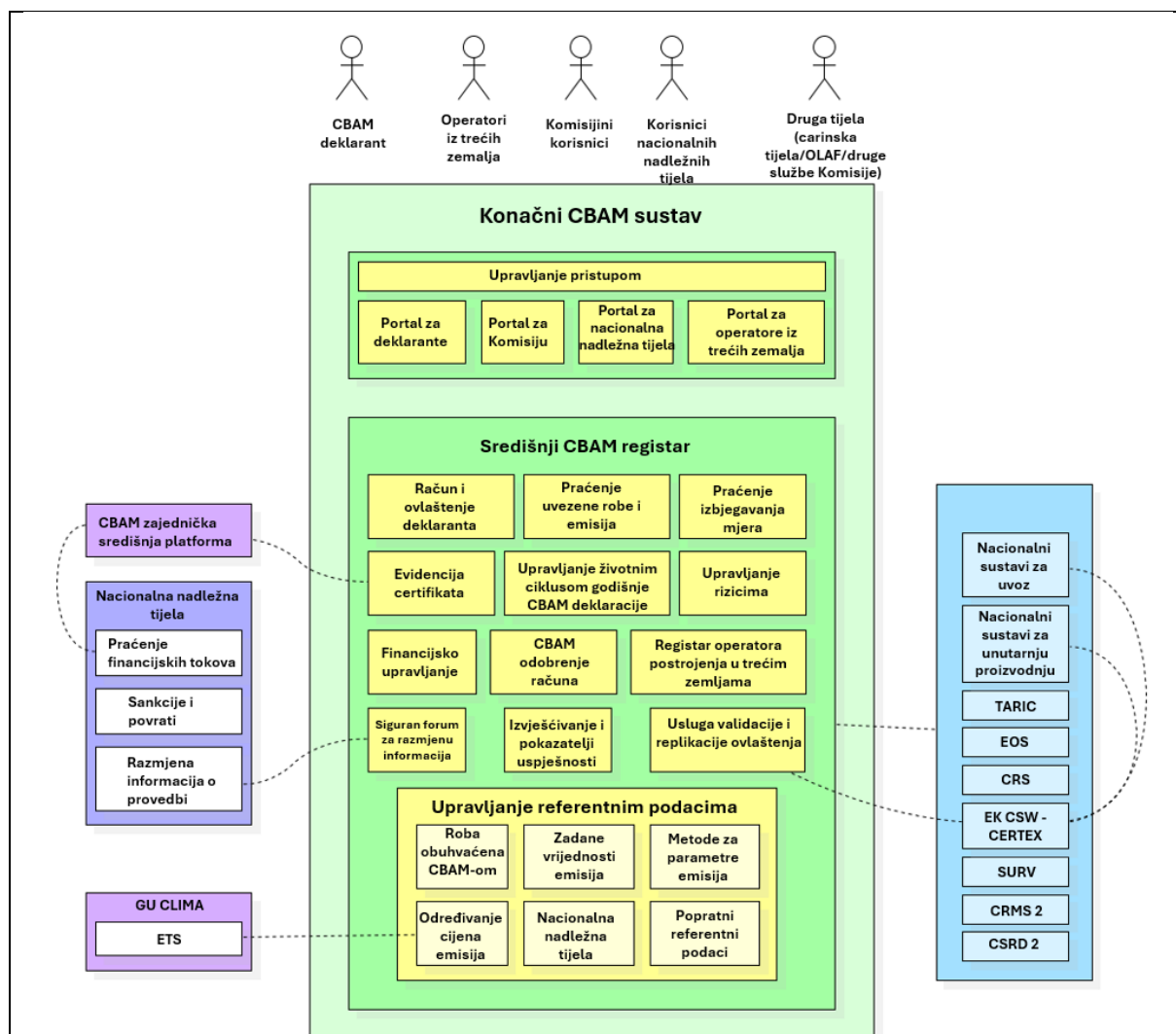
4. DIGITALNI ASPEKTI

Digitalni koncepti i arhitektura odobreni na temelju projektnog lista za konačni sustav CBAM-a ne mijenjaju se u pogledu digitalnih zahtjeva, upotrijebljenih podataka, digitalnih rješenja, procjene mogućnosti ponovne uporabe i mjera za potporu digitalnoj provedbi.

Jedina promjena povezana je s upravljanjem rizicima i praćenjem izbjegavanja mjera koji su analizirani i procijenjeni te uključeni u projektni list kao rezervirano mjesto, ali nisu uključeni u procjene iz projektnog lista. Ključni je cilj komponente upravljanja rizicima poduprijeti otkrivanje nepravilnosti i ograničiti rizik od prijave.

Osim toga, promjene radi pojednostavnjenja ne dovode do promjene strukture digitalnih rješenja, no potrebna su dodatna proračunska sredstva za provedbu promjene značajki i usluga koje se već razvijaju u okviru CBAM-a.

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Kako je prikazano u dijagramu, CBAM registar dobiva informacije o uvozu robe obuhvaćene CBAM-om iz carinskih sustava EU-a od države članice ili od GU-a TAXUD, zajedno s carinskim podacima o identifikaciji uvoznika i carinskom klasifikacijom uvezene robe. Sustav CBAM-a potom nacionalnim carinskim sustavima za uvoz stavlja na raspolaganje CBAM ovlaštenja CBAM deklarantata radi izvršenja Uredbe o CBAM-u pri carinjenju uvoza robe obuhvaćene CBAM-om. Informacijski sustav CBAM-a također razmjenjuje informacije o upravljanju rizicima s carinskim sustavima EU-a. Sučelje s carinskim sustavima EU-a ključno je za funkcioniranje CBAM-a jer je cijeli koncept CBAM-a osmišljen tako da se izbjegne dvostruko prikupljanje informacija zahtijevanjem od CBAM deklarantata da pri uvozu podnesu izvješće o emisijama nastalima tijekom proizvodnje u trećim zemljama. „Dostavljanje podataka jednom” osnovno je načelo CBAM-a.

CBAM će biti u interakciji i s **novim** CBAM mehanizmom (IT sustavi ili druga sredstva) nacionalnih nadležnih tijela kako bi se potaknula integracija nacionalnih postupaka za

provedbu CBAM-a u državama članicama i nacionalnih postupaka za naplatu sankcija i informiranje o povratu.

Drugi ključan **novi** vanjski sustav za CBAM je zajednička središnja platforma, informacijski sustav putem kojeg će CBAM deklaranti kupovati CBAM certifikate od država članica. Cijena certifikata utvrdit će se na temelju cijene emisijskih jedinica utvrđene u sustavu ETS. CBAM deklaranti morat će na tromjesečnoj osnovi održavati svoj CBAM račun na saldu od 80 % kako bi se osiguralo da mogu predati potreban broj certifikata za kompenziranje svojih deklariranih emisija i cijena emisija koje su već plaćene u trećim zemljama. Komisija će ponovno kupiti višak certifikata od CBAM deklaranta u ime država članica. Komisija i države članice moraju zajednički uspostaviti tu platformu i njome upravljati, no platforma je zapravo izvan područja primjene CBAM registra. Sučelje sa zajedničkom središnjom platformom ključno je kako bi CBAM deklaranti mogli dostaviti potrebne certifikate na svoje CBAM račune. Računi i certifikati bit će vrlo osjetljive informacije.

Sustav ETS jednostavno će odrediti prodajnu cijenu certifikata.

Glavni korisnici CBAM registra su CBAM deklaranti. GU TAXUD predviđa da će ih 2026. biti 200 000 (broj deklaranta će se smanjiti nakon uvođenja pojednostavnjenja, ali će se nadalje povećati nakon proširenja CBAM-a na robu na kraju proizvodnog lanca). Oni će se služiti CBAM registrom za prijavu emisija nastalih pri proizvodnji njihove uvezene robe na godišnjoj osnovi (u svibnju svake godine), za praćenje tromjesečnog salda svojih CBAM računa u smislu broja certifikata u odnosu na deklarirani uvoz te za interakciju s nacionalnim carinskim tijelima tijekom preispitivanja njihovih CBAM deklaracija. Nacionalna nadležna tijela prvo će provjeriti CBAM deklarante putem CBAM registra, a zatim će im izdati ovlaštenje za uvoz robe obuhvaćene CBAM-om i dodijeliti CBAM račun. CBAM deklaranti zatim će moći svake godine prijaviti svoje emisije u CBAM registar i predati potrebne certifikate.

Operatori postrojenja u kojima se proizvodi roba obuhvaćena CBAM-om u trećim zemljama registrirat će se u CBAM registru prije unošenja podataka o emisijama svojih proizvoda. CBAM deklaranti moći će se pozvati na unose operatora kako bi opravdali svoje prijavljene emisije. Riječ je o važnoj mjeri za smanjenje regulatornog opterećenja CBAM deklaranta i za poboljšanje kvalitete podataka u CBAM-u. Iako u ovoj fazi nema dokaza kojima bi se potkrijepila procjena, GU TAXUD procjenjuje da će 2026. biti uključeno 50 000 operatora.

Nacionalna tijela nadležna za CBAM koristit će se CBAM registrom kako bi odobrila pristup CBAM deklarantima, upravljala CBAM ovlaštenjima, pratila CBAM račune i deklaracije te komunicirala s CBAM deklarantima kako bi se osigurala njihova usklađenost s Uredbom o CBAM-u. Ta su tijela jedinstvena kontaktna točka za CBAM deklarante.

Pristup CBAM registru odobrit će se i drugim tijelima radi njihova doprinosa upravljanju rizicima i provedbi u područjima njihove odgovornosti. U okviru CBAM registra koordinirat će se i podupirati suradnja među agencijama radi poticanja usklađenosti. Nacionalne carinske uprave potvrdit će CBAM ovlaštenje tijekom kontrole uvoznih deklaracija korištenjem usluga replikacije i validacije u okviru CBAM registra putem sustava razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU CSW-CERTEX).

Komisija će u CBAM registru dodjeljivati i ažurirati CBAM račune CBAM deklaranta na temelju informacija o uvozu koje su dostavile nacionalne carinske uprave, emisija iz godišnjih deklaracija, količine certifikata, njihove kupnje koju je prijavila zajednička središnja platforma, njihove godišnje predaje koju je potvrdio CBAM deklarant i ponovne kupnje

neiskorištenih certifikata. Komisija će se služiti CBAM registrom za praćenje uvezene robe i povezanih emisija, za upravljanje rizicima, a posebno za praćenje rizika od izbjegavanja mjera. CBAM registar bit će i siguran forum za razmjenu osjetljivih informacija među svim tijelima odgovornima za provedbu Uredbe o CBAM-u.

Pristup svih dionika CBAM registru putem namjenskih portala podržava se upravljanjem pristupom raspodijeljenim među dionicima:

- nacionalno nadležno tijelo upravljat će pristupom CBAM deklarantima portalu za CBAM deklarante na temelju nacionalnih vjerodajnica koje su već dodijelile nacionalne carinske uprave ili na temelju vjerodajnica za EU Login,
- Komisija će upravljati pristupom operatora postrojenja u trećim zemljama istom portalu na temelju vjerodajnica za EU Login. Potrebno je naknadno pojasniti hoće li se Komisija osloniti na vanjske pouzdane subjekte kojima bi delegirala izdavanje ovlaštenja za pristup CBAM registru,
- nacionalna nadležna tijela, Komisija i druga tijela upravljat će pristupom za svoje korisnike.

U središnjem CBAM registru prikazani su automatizirani postupci koje će Komisija provoditi kako bi ispunila svoje obveze na temelju Uredbe o CBAM-u, kako je prethodno sažeto opisano. Upravljanje referentnim podacima bit će bitan administrativni proces za osiguravanje dosljednosti i cjelovitosti svih automatiziranih postupaka za suradnju svih dionika. Osim „jednostavnog” popisa robe nacionalnih nadležnih tijela i cijene emisija, oni će uključivati posebne parametre za izvješćivanje o emisijama u skladu s posebnim metodologijama te zadanu vrijednost za emisije kako je utvrđena. Zadana vrijednost ključna je za validaciju vjerodostojnosti deklariranih emisija.

4.2. Podaci

U okviru CBAM-a obrađivat će se sljedeći podatkovni resursi:

- podaci o CBAM deklarantima, (faza 2.)
- podaci o operatorima iz trećih zemalja i njihovim postrojenjima. (faza 2.)
- referentni podaci u okviru CBAM-a (faza 2.)
- podaci o upravljanju pristupom korisnika CBAM-a (faza 2.)
- funkcije CBAM deklaranta/uvoznika (faza 2.)
- funkcije tijela Europske komisije nadležnih za CBAM (faza 2.)
- funkcije operatora postrojenja u trećim zemljama za fazu 2. i akreditiranih verifikatora (faza 3., koja još nije potvrđena).
- podaci o CBAM deklaracijama, preispitivanju i životnom ciklusu deklaracija (faza 3.)
- podaci o uvezenoj robi obuhvaćenoj CBAM-om (faza 3.)
- podaci o emisijama i izračunima u okviru CBAM-a (faza 3.)
- podaci iz CBAM evidencije (registar) (faza 3.)
- podaci o upravljanju CBAM certifikatima (faza 3.)
- podaci o praćenju neusklađenosti, ispitnom postupku o izbjegavanju mjera i upravljanju rizicima u okviru CBAM-a (faza 3.)
- podaci o izvješćivanju, pokazateljima uspješnosti, obavijestima i upravljanju dokumentima u okviru CBAM-a (faza 3.)
- podaci u okviru CBAM sigurnog foruma (faza 3.)

- funkcije nacionalnih nadležnih tijela (faza 3.)
- funkcija praćenja neusklađenosti, ispitnog postupka o izbjegavanju mjera i upravljanja rizicima u okviru CBAM-a (faza 3.)

Dodatne pojedinosti o svakom podatkovnom resursu navedene su u tablici u nastavku.

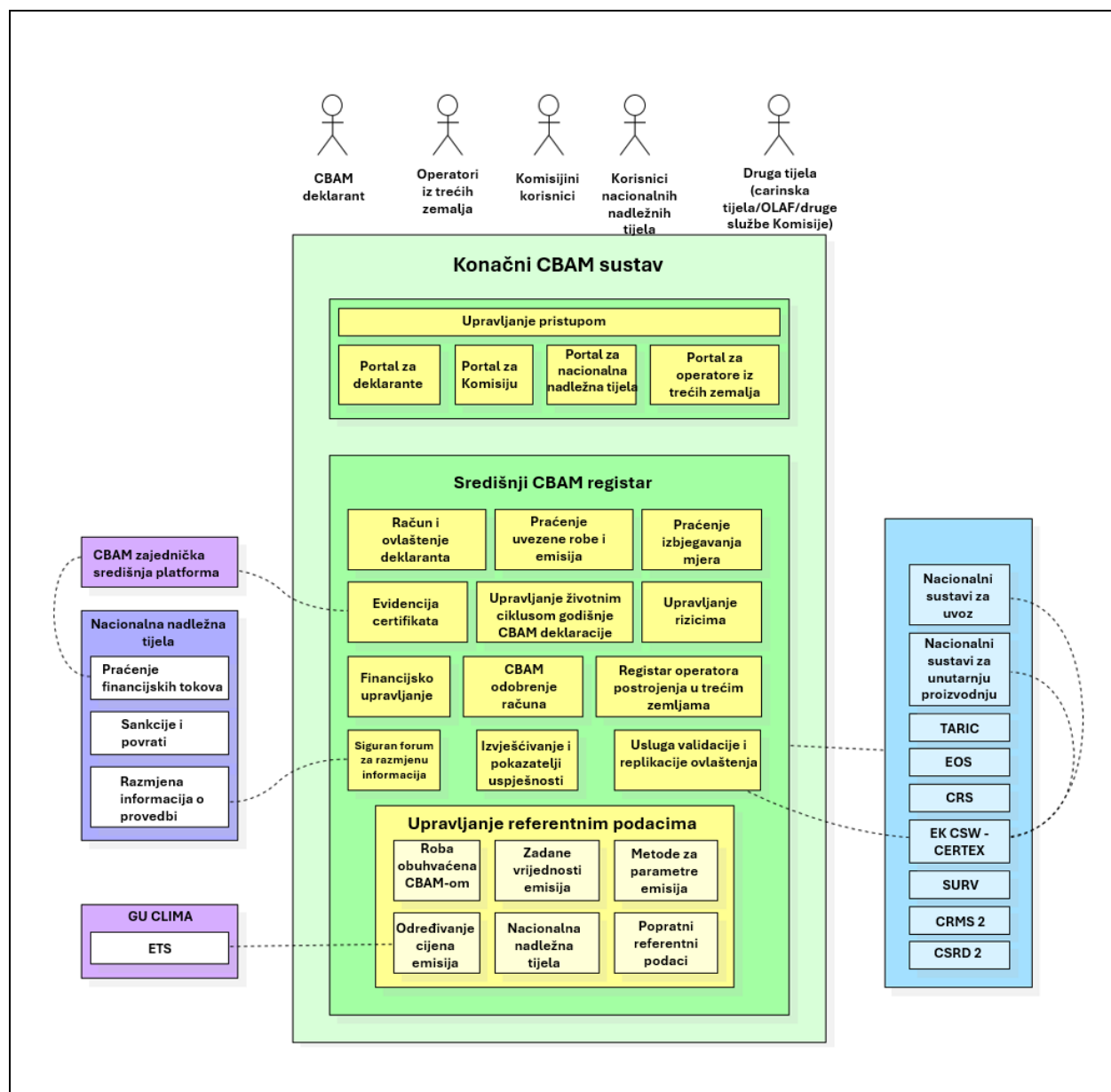
Opis konačnih primarnih resursa u okviru CBAM-a	Opis relevantne poslovne komponente/procesa
Podaci o upravljanju CBAM certifikatima	Komponenta upravljanja životnim ciklusom CBAM certifikata pruža informacije o certifikatima, broju obrađenih certifikata i njihovoj vrijednosti te se njome upravlja životnim ciklusom certifikata i pružaju informacije za potrebe praćenja rizika i neusklađenosti.
Podaci o CBAM deklarantima	Podaci o ovlaštenju deklaranta te o replikaciji i validaciji za deklarante. Podaci o računima deklaranta i upravljanju računima. Upravljanje CBAM ovlaštenjima radi upravljanja životnim ciklusom CBAM ovlaštenja koja nacionalna nadležna tijela dodjeljuju uvoznicima ili neizravnim zastupnicima. Prenosi potrebne informacije o računu CBAM deklaranta u usluge replikacije i validacije CBAM ovlaštenja (ARVS) u okviru kojih se održavaju informacije o ovlaštenim CBAM deklarantima koje treba dostaviti nacionalnim nadležnim tijelima i nacionalnim nadležnim carinskim upravama zaduženima za procjenu ovlaštenja uvoznika.
Podaci o CBAM deklaracijama, preispitivanju i životnom ciklusu deklaracija.	Podaci o upravljanju životnim ciklusom deklaracija i izvješćivanju o deklaracijama. Upravljanje i izvješćivanje o životnom ciklusu CBAM deklaracija (izrada deklaracije, uvezena roba, emisije, preispitivanje, finalizacija ili odbijanje).
Podaci o emisijama i izračunima u okviru CBAM-a.	Izračun emisija uvezene robe CBAM deklaranta na temelju podataka dobivenih po deklarantu, referentnih podataka, podataka iz registra (vrijednosti koje je prijavio deklarant), podataka operatora i trećih zemalja (izvješće o verifikaciji) itd.
Podaci o uvezenoj robi obuhvaćenoj CBAM-om.	Portali nacionalnih nadležnih tijela i Komisije imaju sučelja za praćenje ulaza podataka SURV3 (uključujući utvrđivanje problema) i omogućuju korisnicima da skupnim prijenosom datoteka ručno unose podatke za uvezenu robu te podatke za robu proizvedenu postupkom unutarnje proizvodnje. Ti će se podaci zatim obrađivati i pohraniti na portalima i zatim proslijediti pozadinskom sustavu registra radi objedinjavanja.
Podaci iz CBAM evidencije (registar). Napomena: još nije točno utvrđeno koje podatke treba pohraniti u evidenciju. Glavni je koncept da je evidencija nepromjenjivi dnevnik i da su poduzete odgovarajuće sigurnosne mjere. Taj će se resurs ponovno procijeniti u fazi 3.	Podaci o obradi računa iz evidencije registra i o transakcijama. U okviru evidencije CBAM registra upravlja se unosima podataka o deklarantu (uključujući broj računa) i transakcijama između povezanih CBAM komponenti u okviru postupka dodavanja podataka bez mogućnosti izmjene i pohrane nepromjenjivih podataka (među ostalim za upravljanje životnim ciklusom deklaracije, ovlašćivanje i upravljanje računima, upravljanje certifikatima, praćenje rizika i neusklađenosti, ARVS itd.) te se oni evidentiraju i registriraju.

Podaci o praćenju neusklađenosti, ispitnom postupku o izbjegavanju mjera i upravljanju rizicima u okviru CBAM-a	Informacijski sustav CBAM-a koji se upotrebljava za praćenje, nadzor i poboljšanje potencijalnih ili potvrđenih slučajeva nepravilnosti i neusklađenosti u okviru programa CBAM. Utvrđivanje, praćenje i ispitni postupak o izbjegavanju mjera i drugih nezakonitih praksi koje nisu u skladu s Uredbom o CBAM-u te izvješćivanje o njima. Procjena rizika (uključujući rezultate procjena deklaracija) i komponenta upravljanja za utvrđivanje i procjenu rizika (npr. analiza rizičnih događaja, izvješća o verifikaciji, rezultati kontrole rizika itd.) povezani s postupkom preispitivanja deklaracije i mogućih nepravilnosti i izbjegavanja mjera u pozadinskom sustavu CBAM registra (daljnje ispitivanje). Objedinjuje informacije i funkcionalnost ispitivanja, upravljanja rizicima i sigurnog foruma za odgovarajuće aktivnosti.
Referentni podaci u okviru CBAM-a	Glavni izvor za sve referentne podatke u okviru CBAM-a na temelju kojeg se osiguravaju dosljednost i cjelovitost podataka u svim komponentama CBAM-a (izravno ili neizravno).
Podaci o izvješćivanju, pokazateljima uspješnosti, obavijestima i upravljanju dokumentima u okviru CBAM-a	Ključni alat za praćenje i nadzor programa CBAM i ključnih pokazatelja uspješnosti te za prikupljanje i analizu relevantnih poslovnih pokazatelja. Upotrebljava se za priopćavanje poslovnih informacija relevantnim korisnicima sustava i programa CBAM; to uključuje mogućnost odgovaranja na obavijesti ako je to potrebno ili se zahtijeva. Upotrebljava se za pohranu i dohvaćanje dokumenata koji utječu na mnoge odjeljke u cijelom CBAM sustavu te za upravljanje njima.
Podaci u okviru CBAM sigurnog foruma.	Platforma za <i>ad hoc</i> komunikaciju i razmjenu osjetljivih informacija među svim tijelima odgovornima za provedbu Uredbe o CBAM-u (nacionalna nadležna tijela, nacionalne nadležne carinske uprave, Komisija, druga tijela kao što su EPPO, OLAF itd.). Sve druge strukturirane i/ili nestrukturirane informacije/podaci dobiveni i/ili izvučeni iz CBAM sustava te pohranjeni i/ili obrađeni na lokacijama za pohranu i medijski sadržaj izvan CBAM sustava.
Podaci o upravljanju pristupom korisnika CBAM-a.	Podaci o pristupu korisnika (npr. deklaranti, carinska tijela država članica, tijela Komisije itd.), prijavi i upravljanju pristupom CBAM sustavu.
Podaci o operatorima iz trećih zemalja i njihovim postrojenjima.	Operatorima postrojenja iz trećih zemalja u kojima se proizvodi roba obuhvaćena CBAM-om omogućuje da se registriraju/izbrišu (npr. prestanak rada) kao CBAM operatori i dostave relevantne informacije o procesima/metodama proizvodnje, kvalifikacijskim parametrima, podacima o emisijama i izvješćima o verifikaciji itd. Relevantno izvješće o verifikaciji može se staviti na raspolaganje za upotrebu CBAM deklarantima, a te informacije uključuju povjerljive podatke o proizvodnji i kvalifikacijskim parametrima koji možda nisu dostupni deklarantima, nego samo Europskoj komisiji i nacionalnim nadležnim tijelima).
Funkcije CBAM deklaranta/uvoznika	Glavne poslovne funkcije koje obavlja deklarant/trgovac oslanjajući se na postupke koji se provode/pokreću putem portala za CBAM deklarante.
Funkcije Europske komisije u okviru CBAM-a	Glavne poslovne funkcije koje obavlja Europska komisija oslanjajući se na postupke koji se provode/pokreću putem portala Komisije za CBAM.
Funkcija praćenja neusklađenosti, ispitivanja izbjegavanja mjera i upravljanja rizicima u okviru CBAM-a	Informacijski sustav CBAM-a koji se upotrebljava za praćenje, nadzor i poboljšanje potencijalnih ili potvrđenih slučajeva nepravilnosti i neusklađenosti u okviru programa CBAM.
Funkcije nacionalnih nadležnih tijela	Glavne poslovne funkcije koje obavljaju nacionalna nadležna tijela država članica (nacionalna nadležna tijela / nacionalne nadležne carinske uprave) oslanjajući se na postupke koji se provode/pokreću putem portala nacionalnih nadležnih tijela za CBAM.

Funkcije operatora postrojenja u trećim zemljama i akreditiranih verifikatora

Glavne poslovne funkcije koje obavljaju operatori i postrojenja iz trećih zemalja te akreditirani verifikatori (još nije potvrđeno) oslanjajući se na postupke koji se provode/pokreću putem portala za operatore i postrojenja iz trećih zemalja u okviru CBAM-a.

4.3. Digitalna rješenja

Opća struktura CBAM registra temeljit će se na tri razine:

- **razina portala** za pružanje raznih portala za svaku zajednicu korisnika CBAM registra: CBAM deklarante, operatore postrojenja u trećim zemljama, nacionalna tijela nadležna za CBAM, Komisiju, nacionalne carinske uprave, OLAF i druge službe Europske komisije,
- **razina za upravljanje pristupom korisnika:** za upravljanje autentifikacijom i ovlašćivanjem korisnika CBAM registra. Nacionalna nadležna tijela morat će osigurati pristup za CBAM deklarante (očekuje se da će ih 2026. biti više od 200 000) i upravljati tim pristupom, dok

će Komisija činiti isto za operatore iz trećih zemalja (procijenjeno je da će ih 2026. biti 50 000), pri čemu će nadležna tijela svake države članice i tijela EU-a biti zadužena za pristup vlastitih korisnika,

- **pozadinski sustav:** podrška za upravljanje svim podacima i pravilima koji su potrebni za CBAM te za sve interakcije s vanjskim sustavima. Potrebno je napomenuti sljedeće: podrška za upravljanje svim podacima i pravilima koji su potrebni za CBAM te za sve interakcije s vanjskim sustavima. Potrebno je napomenuti sljedeće:
 - o u okviru CBAM-a provodit će se brojni radni procesi, pružati obavijesti i razmjenjivati informacije između Komisije, nacionalnih nadležnih tijela i CBAM deklaratora, posebno u području podnošenja i preispitivanja deklaracija (uključujući procjenu rizika),
 - o za upravljanje računima deklaratora, upravljanje CBAM certifikatima (potencijalno financijska imovina), upravljanje rizicima i sigurnu razmjenu informacija potrebna je visoka razina sigurnosti.

4.4. Procjena interoperabilnosti

CBAM je osmišljen kao prekogranični mehanizam jer podupire životni ciklus CBAM-a u cijelom EU-u, a posebno organizaciju procjene rizika te preispitivanje CBAM deklaracija na razini svih nacionalnih nadležnih tijela i Komisije.

Ostvarit će se suradnja među nacionalnim carinskim sustavima na temelju IT usluga i sučelja Komisije (kao što su SURV3, EU CSW-CERTEX) te novih komponenti koje su posebno osmišljene za potrebe CBAM-a.

CBAM je projektiran za interoperabilnost, u skladu s konceptima otvorenosti, modularnosti, neovisnosti pojedinih elemenata i pouzdanih sučelja. Bit će u interakciji s nacionalnim CBAM sustavima, sa zajedničkom središnjom platformom, carinskim sustavima EU-a putem GU-a TAXUD i nacionalnih carinskih uprava te sa sustavima drugih glavnih uprava putem otvorenih sučelja.

U središnjem repozitoriju CBAM-a koristit će se postojeća sučelja carinskih sustava EU-a kojima upravlja GU TAXUD te će se utvrditi namjenski formati za evidenciju o carinskom uvozu i unutarnjoj proizvodnji koju trebaju dostaviti nacionalne carinske uprave. Nova sučelja s nacionalnim carinskim sustavima objavit će se početkom 2024. kako bi nacionalne carinske uprave imale dovoljno vremena za odgovarajuću pripremu svojih sustava.

Sučelje za spajanje sustava (S2S) između CBAM registra i zajedničke središnje platforme temeljit će se na strukturiranoj razmjeni poruka i bit će dostupno početkom 2024. kako bi se i za CBAM registar i za zajedničku središnju platformu omogućilo dovoljno vremena za integraciju njihovih sučelja do sredine 2025.

Sučelje S2S između CBAM registra i nacionalnih CBAM sustava (koje će razviti države članice) temeljit će se na strukturiranim razmjenama poruka, a bit će također dostupno početkom 2024.

Sučelje S2S sa sustavima drugih tijela EU-a utvrdit će se i razviti na bilateralnoj osnovi tijekom izrade i razvoja CBAM registra.

Sva ta sučelja temeljit će se na strukturiranim porukama i bit će u najvećoj mogućoj mjeri usklađena s EUCDM-om i Prilogom B Carinskom zakoniku Unije. Specifikacije za povezivanje sustava upravnih tijela i poduzeća te za međusobno povezivanje poduzeća bit će navedene u provedbenom aktu o CBAM-u.

Ograničenja mogućnosti ponovne uporabe

Mogućnost ponovne uporabe temelj je načela strukture donesenih za središnji CBAM registar. Postoje dva aspekta mogućnosti ponovne uporabe: uporaba vanjskih usluga u CBAM registru i ponovna uporaba komponenti u razvoju CBAM registra.

Mogućnost ponovne uporabe usluga i komponenti GU-a TAXUD

U okviru CBAM registra koristit će se zadane carinske usluge EU-a koje pruža GU TAXUD za:

- dohvaćanje podataka o EORI broju trgovca,
- uvid u carinsku evidenciju o uvozu iz sustava Surveillance 3,
- uvid u robu obuhvaćenu CBAM-om iz sustava TARIC,
- pružanje usluge replikacije i validacije za CBAM ovlaštenja u nacionalnim carinskim sustavima putem sustava EU CSW-CERTEX i
- sigurnu razmjenu informacija sa sustavom CRMS2.

Upravljanje korisničkim pristupom portalima CBAM registra bit će povjereno sustavu UUM&DS, čime će se državama članicama omogućiti, ako to žele, da ponovno upotrebljavaju carinske vjerodajnice CBAM deklarata kako bi im se omogućio pristup portalu za CBAM deklarante, a Komisiji (ili pouzdanim trećim stranama) da operatorima postrojenja iz trećih zemalja dodijeli pravo pristupa vjerodajnicama za autentifikaciju za EU Login.

U CBAM registru ponovno će se upotrebljavati više tehnoloških komponenti GU-a TAXUD i korporativnog IT okruženja, a da se pritom ne naruši njegova usklađenost s načelom prilagodljivosti utvrđenim u pregledu strukture u Dodatku 2., odnosno:

- struktura programske podrške platforme TSOAP GU-a TAXUD koja će se ponovno upotrebljavati u svakom odjeljku CBAM registra,
- praćenje i revizija komercijalnim gotovim alatima Elk i Kafka,
- izvori upravljanja okvirom za carinske aplikacije (TATAFng) GU-a TAXUD;
- dokumentacija i izvorni kod sustava upravljanja carinskim odlukama GU-a TAXUD za razvoj sustava CBAM ovlaštenja,
- dokumentacija i izvorni kod referentnog sustava za korisnike GU-a TAXUD za dostavljanje CBAM ovlaštenja nacionalnim carinskim sustavima radi njihove kontrole tijekom carinjenja uvoza,
- dokumentacija i izvorni kod carinskog sustava upravljanja rizicima 2 (CRMS2) GU-a TAXUD za sigurni forum za razmjenu informacija,
- metodologija TEMPO GU-a TAXUD, uključujući PM²,
- dva podatkovna centra GU-a TAXUD za ispitivanje, integraciju i, sve dok je rad CBAM registra povjeren GU-u TAXUD, zajedno s njihovim vatrozidima, „Active/Active” grupiranje, uravnoteženje opterećenja i „Active/Passive” način rada dvaju podatkovnih centara kako bi se osigurali prilagodljivost, visoka

dostupnost, oporavak od katastrofa, što su neki od sigurnosnih elemenata potrebnih za CBAM registar.

Potrebno je napomenuti da GU TAXUD od 2014. slijedi sve preporuke GU-a DIGIT pri osmišljavanju usluga poslovnih aplikacija, podatkovnih usluga i usluga podrške za generiranje SOA aplikacija arhitekture usmjerene na usluge (SOA).

Mogućnost ponovne uporabe korporativnih usluga i komponenti EU-a

CBAM registar koristit će EU Login za autentifikaciju CBAM deklaranta države članice koja pripada tipu D sustava UUM&DS, operatora postrojenja u trećim zemljama i svih službenika nacionalnih nadležnih tijela, Komisije, nacionalnih carinskih uprava i drugih službi Komisije. CBAM registar koristit će carinsku mrežu za digitalnu identifikaciju eIDAS za autentifikaciju CBAM deklaranta iz država članica koje pripadaju tipovima A, B i C sustava UUM&DS.

CBAM registar koristit će sustav UUM&DS za ovlašćivanje svih svojih korisnika.

Migracija sa sustava UUM&DS na sustav Access EU razmotrit će se kad sustav Access EU bude pružao sve funkcionalnosti sustava UUM&DS, uključujući podršku carinske mreže za digitalnu identifikaciju eIDAS.

Javne informacije u okviru CBAM registra stavit će se na raspolaganje na portalu Europa.

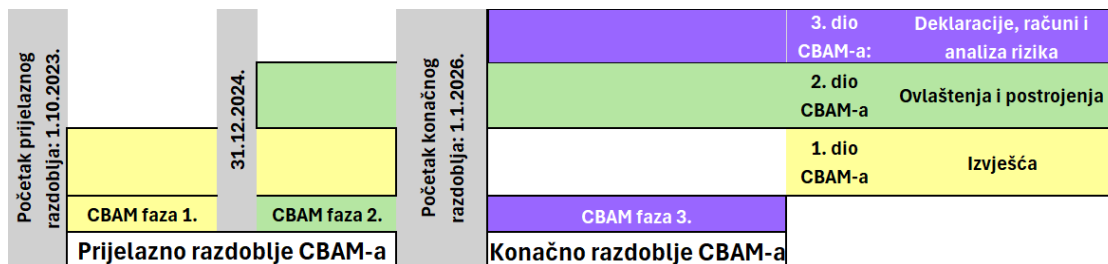
Osim toga, GU TAXUD želi maksimalno povećati ponovnu uporabu korporativnih usluga i komponenti kojima bi se ispunili neki zahtjevi za CBAM, smanjio rizik u pogledu njegova pravodobnog uvođenja i osigurala kvaliteta njegova rada uz istodobno smanjenje troškova kapitalnih izdataka i operativnih troškova.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Uredbom o CBAM-u utvrđeno je da će se CBAM registar uvesti u dva razdoblja koja su podijeljena u tri uzastopne faze:

- **pregled prema razdobljima:** postupno uvođenje u prijelaznom razdoblju od četvrtog tromjesečja 2023. do četvrtog tromjesečja 2025., nakon čega slijedi konačno razdoblje od prvog tromjesečja 2026.
 - u **prijelaznom razdoblju** uvoznici obuhvaćeni CBAM-om izvješćuju o emisijama svoje uvezene robe svaka tri mjeseca, ali ne moraju kupovati i predavati certifikate. To je razdoblje uhodavanja u provedbu programa CBAM,
 - u **konačnom razdoblju**, koje počinje 1. siječnja 2026., CBAM deklaranti moraju biti ovlašteni, prijavljuju svoje emisije jedanput godišnje, kupuju certifikate kako bi svoj CBAM račun održavali na saldu od najmanje 80 % za svoje emisije i kupljene certifikate te predaju svoje certifikate uz svoje godišnje deklaracije,
- **pregled prema fazama i dijelovima:**
 - **CBAM faza 1.:** „CBAM izvješća” uvoznika robe obuhvaćene CBAM-om (takozvani 1. dio), koja će se upotrebljavati tijekom cijelog prijelaznog razdoblja od četvrtog tromjesečja 2023. (izvan opsega projektnog lista),
 - **CBAM faza 2.:** „CBAM izvješća” koja dostavljaju uvoznici robe obuhvaćene CBAM-om (1. dio), ovlašćivanje CBAM deklaranta i registracija operatora postrojenja u trećim zemljama (takozvani 2. dio) od 31. prosinca 2024. do konačnog razdoblja,

- o **CBAM faza 3.:** drugi se dio proširuje na CBAM deklaracije i certifikate te potpuno upravljanje CBAM računima (takozvani 3. dio) od početka konačnog razdoblja, ali bez „CBAM izvješća” iz 1. dijela od kraja prijelaznog razdoblja 31. prosinca 2025.

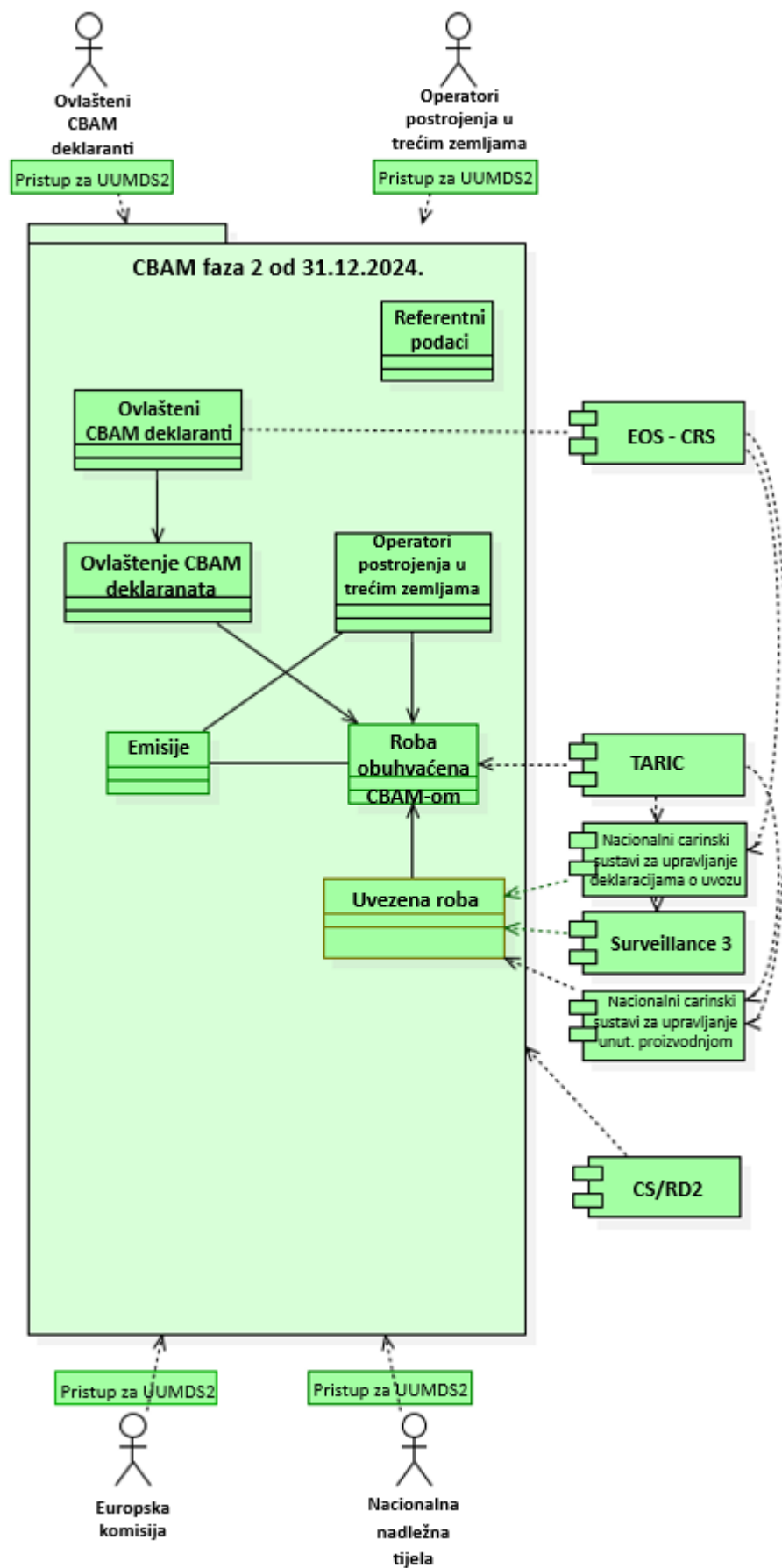
Uvođenje u dvije faze / dva dijela CBAM registra

CBAM faza 1. (provedba 1. dijela CBAM-a i njegov rad od četvrtog tromjesečja 2023. do kraja 2025.) u potpunosti je obuhvaćena projektnim listom prijelaznog razdoblja.

Dvije slike u nastavku prikazuju pristup za ostvarivanje potpunog opsega konačnog sustava u dvije faze, s prikazom zajednica korisnika, vanjskih sustava i glavnih subjekata kojima se upravlja u okviru odgovarajućih faza. U sljedećem odjeljku navedena je definicija vanjskih sustava i subjekata.

Opseg CBAM faze 2.: uz 1. dio, „CBAM izvješća” uvoznika robe obuhvaćene CBAM-om, provodi se 2. dio „CBAM ovlaštenja i postrojenja” (oboje je označeno zelenom bojom u dijagramima u nastavku), koji će postati funkcionalan 31. prosinca 2024., kako je propisano Uredbom o CBAM-u. Zatim će se i 1. i 2. dio nastaviti održavati i razvijati do kraja prijelaznog razdoblja. „CBAM ovlaštenja i postrojenja” integrirat će se u konačni CBAM sustav, a „CBAM izvješća” postupno će se ukinuti na kraju prijelaznog razdoblja. U okviru 1. i 2. dijela CBAM registar se sučeljem povezuje s nacionalnim carinskim sustavima za uvoz, nacionalnim carinskim sustavima za unutarnju proizvodnju i potpornim carinskim sustavima EU-a Glavne uprave TAXUD radi poticanja usklađenosti uz minimalno opterećenje za trgovinu. Drugi dio CBAM-a priprema je za konačni sustav jer se u okviru njega ostvaruje njegova prva komponenta.

Vremenski okvir CBAM faze 2.: započinje 31. prosinca 2024., a završava 31. prosinca 2025., kad počinje konačno razdoblje. Zajednica korisnika proširuje se na operatore postrojenja u trećim zemljama, a CBAM deklaranti morat će dobiti potrebna ovlaštenja za konačno razdoblje.

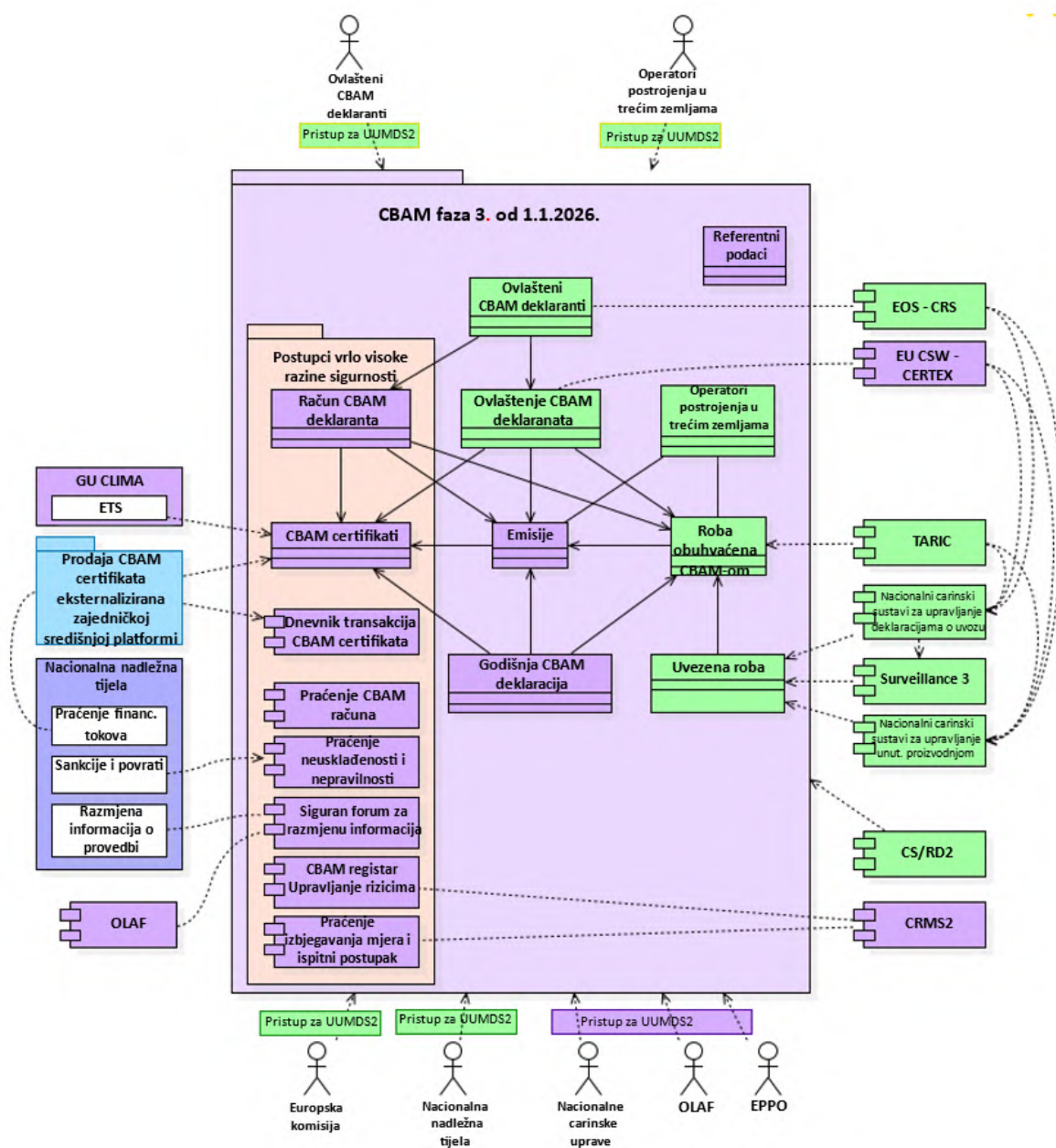

Opseg CBAM faze 3.: dio „CBAM deklaracije, računi i upravljanje rizicima” (označeno ljubičastom bojom na dijagramu u nastavku) postat će funkcionalan na početku konačnog razdoblja koji je predviđen za 1. siječnja 2026. On je temelj konačnog CBAM sustava. Treći dio CBAM-a uključuje i sučelja s nacionalnim sustavima uvoza za CBAM ovlaštenja putem sustava EU CSW-CERTEX, zajedničkom središnjom platformom za kupnju CBAM certifikata, ETS-om, OLAF-om i sustavima nacionalnih nadležnih tijela. Nadalje, u CBAM registar dodaju se **kapaciteti za CBAM certifikate** i svi kapaciteti za upravljanje rizicima. Budući da se u okviru modula za CBAM certifikate i upravljanje rizicima obrađuju povjerljive informacije i prate slučajevi izbjegavanja mjera i neusklađenosti, u okviru 3. dijela CBAM-a upravlja se osjetljivim informacijama te on zahtijeva postupke s vrlo visokom razinom sigurnosti. Taj će se dio nastaviti održavati i razvijati u konačnom razdoblju.

Vremenski okvir CBAM faze 3: počinje 1. siječnja 2026. i podudara se s konačnim razdobljem. U toj će fazi samo 2. i 3. dio CBAM-a funkcionirati usporedno i u bliskoj interakciji jer je 1. dio specifičan za prijelazno razdoblje i postupno se ukida. Zajednica korisnika proširuje se na nacionalne carinske uprave.

Opseg CBAM faze 3.: dio „CBAM deklaracije, računi i upravljanje rizicima” (označeno ljubičastom bojom na dijagramu u nastavku) postat će funkcionalan na početku konačnog razdoblja koji je predviđen za 1. siječnja 2026. On je temelj konačnog CBAM sustava. Treći dio CBAM-a uključuje i sučelja s nacionalnim sustavima uvoza za CBAM ovlaštenja putem sustava EU CSW-CERTEX, zajedničkom središnjom platformom za kupnju CBAM certifikata, ETS-om, OLAF-om i sustavima nacionalnih nadležnih tijela. Nadalje, u CBAM registar dodaju se **kapaciteti za CBAM certifikate** i svi kapaciteti za upravljanje rizicima. Budući da se u okviru modula za CBAM certifikate i upravljanje rizicima obrađuju povjerljive informacije i prate slučajevi izbjegavanja mjera i neusklađenosti, u okviru 3. dijela CBAM-a upravlja se osjetljivim informacijama te on zahtijeva postupke s vrlo visokom razinom sigurnosti. Taj će se dio nastaviti održavati i razvijati tijekom konačnog razdoblja.

Vremenski okvir CBAM faze 3: počinje 1. siječnja 2026. i podudara se s konačnim razdobljem. U toj će fazi samo 2. i 3. dio CBAM-a funkcionirati usporedno i u bliskoj interakciji jer je 1. dio specifičan za prijelazno razdoblje i postupno se ukida. Zajednica korisnika proširuje se na nacionalne carinske uprave.

CBAM faza 3. – opća struktura